

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—, — Poštno-čekovni račun 10.603.

Zvesti drug drugemu!

Danes stopa »Slovenski Gospodar« pred svoje naročnike in čitatelje ter pred vse kmetske gospodarje in gospodinje s to-le svojo prijateljsko besedo:

Vaš prijatelj.

Svojo ljubezen do naših kmetijskih domov je »Slovenski Gospodar« pokazal že skozi dolgo vrsto let, nad 60 jih je. Imamo domove, kjer je »Slovenski Gospodar« hišni prijatelj 20, celo 30 let. Čast in hvala tem hišam! Enako čast in hvala vsem, ki so sedaj in bodo tudi v bodoče imeli »Slovenskega Gospodarja« v svoji hiši.

Prijatelja pa najbolj spoznaš v nesreči. In kdaj zadene našega kmeta največja nesreča? Gotovo tedaj, kadar mu požar uniči njegov dom. Do 150 kmetijskih domov pogori vsako leto v območju naše škofije. Če je vas samih, ki to čitate, ta nesreča zadela, ali če ste videli svojega prijatelja in soseda v tej nesreči, potem veste, kako gorje je to za kmeta. In nihče ne more biti našemu kmetu boljši prijatelj kakor tisti, ki mu v tej nesreči pomaga.

Vaša pomoč.

In tak najboljši prijatelj naših kmetijskih domov hoče z novim letom postati »Slovenski Gospodar«. Velikansko žrtev vzame nase, vendar upa, da bo ravno zavoljo te svoje žrtve našel prijateljstvo v vsaki kmetijski hiši. »Slovenski Gospodar« namreč zagotovi vsem svojim celoletnim naročnikom, torej onim naročnikom, ki bodo v času od 1. decembra 1929 do 30. marca 1930 vplačali celoletno naročnino, to je Din 32.—, da jim bo v slučaju nesreče požara njihovega stanovanjskega doma izplačal prostovoljno podporo Din 1000 (1000 kron). Poseben pravilnik o tem izide v božični številki.

Kdo more vedeti, če ga zadene ali ne zadene nesreča? Kdo more reči, da bi odbil tako prijateljsko roko, kakor jo nudi »Slovenski Gospodar«? Prepričani smo, da bo vsak kmetijski gospodar in vsaka gospodinja odslej naprej hotel imeti za slučaj nesreče požara svojega stanovanjskega doma tega prostovoljnega prijatelja in bo zato celoleten naročnik »Slovenskega Gospodarja«.

Prijateljstvo za prijateljstvo.

Ne bilo bi lepo, ako bi kdo našel dobrega prijatelja, ki mu stalno svetuje in pomaga, ki mu obljubi pomoč v nesreči, pa bi se za tega dobrega prijatelja ne zmenil. Ravno tako bi ne bilo prav, ako bi sedaj naši kmetijski gospodarji in gospodinje ne pokazali svoje ljubezni do »Slovenskega Gospodarja«, ko se je ta ponudil za prijatelja tudi v njihovi nesreči. Vemo sicer, da imajo modri gospodarji svoje domove zavarovane, ali v veliki večini se bojijo stroškov zadostnega zavarovanja in tako se redno zgodi, da je po požaru družina brez strehe v pomanjkanju. »Slovenski Gospodar« pa ne zahteva za svojo pomoč v nesreči požara nikaškega doplačila, ampak samo to, da je v dotični hiši celoletni naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Pričakuje pa, da bo našel prijateljstvo vseh kmetijskih domov. To prijateljstvo naj se pokaže s tem, da bo šel sedaj pred Božičem od hiše do hiše glas o načrtih »Slovenskega Gospodarja«. To prijateljstvo naj se pokaže s tem, da bodo sosede drug drugemu pomagali, da bodo v določenem času mogli plačati celoletno naročnino »Slovenskega Gospodarja«.

Za Božič.

»Slovenski Gospodar« pa kljub tej svoji žrtvi ne bo nič zmanjšal svojega obsega ali kako drugače prikrajšal naročnikov. Nasprotno! Letos dobijo naročniki, tudi novi seveda če plačajo pravočasno naročnino, za Božič 40 strani debelega »Slovenskega Gospodarja«. Od teh bo 8 strani slik, pa 32 strani »Slovenskega Gospodarja« z božično prilogo Januša Goleca. Božične številke so se še vsako leto veselili naročniki, tako obilne pa niso še nikdar dobili. Tudi je treba to veselo novico povedati onim, ki bi se mislili še le po novem letu naročiti na »Slovenskega Gospodarja«.

In za novo leto?

Prva številka »Slovenskega Gospodarja« za leto 1930 bo imela tri vesela presenečenja. Prvo: obsegala bo namesto 16 strani 24 strani. Drugo: Prinesla bo lep stenski dvobarven koledar. — Tretje: V tej številki se bo začela nova

znamenita zgodovinska povest iz naših štajerskih krajev: Tatenbah. Spisal jo je isti pisatelj kot »Črni križ pri Hrastovcu« g. dr. Ožbalt Ilauing. Tudi o teh treh veselih presenečenjih povejte onim, ki bi se drugače še le po novem letu na novo naročili na »Slovenskega Gospodarja«.

Položnice.

Danes prilagamo vsem naročnikom položnice. Prvo je potrebno, da se vsak naročnik sam takoj odloči, da bo plačal celoletno naročnino za celo leto 1930, to je Din 32 in da tako pride med najožje prijatelje »Slovenskega Gospodarja«, katerim se »Slovenski Gospodar« za slučaj nesreče požara njihove hiše zavezuje izplačati prostovoljno podporo. Mnogi navadno odlagajo s plačilom, pa potem izgubijo položnico. Vsi tisti, ki imajo za leto 1930 kaj naprej plačanega, naj pravočasno, to je v času od 1. decembra 1929 do 30. marca 1930 doplačajo tako, da bo 30. marca 1930 celoletna naročnina vplačana.

Če nimate položnic.

Na vse župne urade smo tudi poslali položnice. Tam jih dobite. Pa tudi vsaka pošta mora imeti položnice. Zahtevajte jih in jih izpolnite kot te navadne, samo št. 10.603 in uprava Slovenski Gospodar v Mariboru morate pripisati. Na vsaki pošti in v župnem uradu ali kdorkoli vam bo rad ustregel ako sami ne znate izpolniti položnice. Vsi novi naročniki nam zelo ustrezajo, ako pripišejo na srednjem delu položnice zgoraj besedo: nov.

Agitatorjem in prijateljem.

Marsikdaj ste nam, vi naši agitatorji, rekli, da naj vam damo sredstvo, katerim boste uspešno agitirali. Mislimo, da vam boljšega sredstva nismo mogli dati kakor z današnjim razglasom o podpori »Slovenskega Gospodarja« za slučaj nesreče požara. Agitirali boste lahko tudi s tem, da bo »Slovenski Gospodar« za Božič in novo leto imel posebne priloge, da z novim letom začne znamenita povest »Tatenbah«, da je to list, ki je bil in ostane res iskreni prijatelj naših kmetijskih domov.

Vam za trud tudi ne bomo ostali dolžni! V tej številki razpisujemo lepe nagrade. Saj veste, da smo to že vsakokrat storili in izpolnili. Na delo pa pojdite takoj!

Vsem!

Izrekli smo besedo požrtvovalnega prijateljstva vsem zvestim celoletnim naročnikom »Slovenskega Gospodarja«. Naj ta beseda najde odmev v naših kmetijskih domovih brez razlike na nekdanje politično mišljenje ali kake druge spore. Kmetijski stan potrebuje prijatelja v sreči in nesreči, našel ga je, »Slovenski Gospodar« je to in zato ostanimo v tem prijateljstvu zvesti drug drugemu!

Darila agitatorjem!

1. Čas agitacije: Čas, v katerem naj agitatorji zastavijo svoje delo in pošljejo nove naročnike, da dobe nagrado, je do 1. januarja 1930.

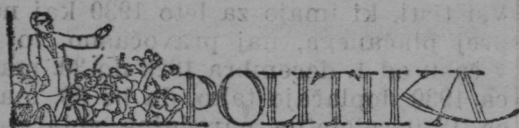
2. Nagrade:

a) Onim agitatorjem, ki pridobe tri celoletne naročnike — podarimo veliko Slomškovo sliko vredno 25 Din.

b) Onim agitatorjem, ki pridobe pet celoletnih naročnikov, dopošljemo en zvezek Karl Mayevih spisov.

3. Prijava: Vsak agitator, da more dobiti nagrado, mora na dopisnici prijaviti naslov tistih, ki jih je pridobil, da pogledamo, če so tudi plačali, ker moremo dati nagrado le, če so prijavljeni naročniki res plačali.

4. Nakazilo nagrade se izvrši takoj, čim se ugotovi, da je dotični agitator pridobil 3, oziroma 5 naročnikov.

V NAŠI DRŽAVI.

Radi vednih vpadov bolgarskih četšev v naše ozemlje in ogroženja osebne varnosti naših državljanov je naša vlada nastopila pri bolgarskem zunanjem ministru Burovu.

Trgovinska pogajanja med našo državo in Rumunijo. Te dni se bodo začela trgovalna pogajanja med našo državo in Rumunijo. Točno še ni znano, v katerem mestu se bodo vršila, vendar je stavljen predlog, da se vrše v Bukarešti. Naša vlada bo najbrže na to pristala, nakar bo naša delegacija odpotovala v Bukarešto. Naše zunanje ministrstvo je zbralo v vseh gospodarskih ministrstvih material za pogajanja.

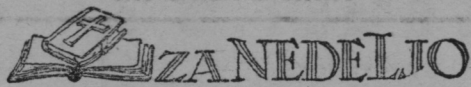
V DRUGIH DRŽAVAH.

V Avstriji se bilje boj za spremembo ustave. Že to, kar nam poroča iz Dunaja časopisje, kaže, da je položaj v Avstriji zaostren. Večinske stranke v dunajskem parlamentu so strnjene krog zveznega kanclerja dr. Schoberja in so mu zagotovile, da bodo glasovale za ono ustavno spremembo, ki jo hoče zvezni kancler sam zagovarjati pred narodom. Glavne težkoče bodo v šolskem vprašanju, ker so v tem oziru socijalni demokratje nepopustljivi. — Heimwehr je pripravljena.

Tardieujeva francoska vlada žanje sicer v zbornici zaupnice vendar naglašča časopisje, da je njen obstoj od danes do jutri.

Zmagoviti Rusi. Rusi so razbili kitajsko fronto v Mandžuriji in podili pred seboj poraženo kitajsko vojsko. Rusi so ustavili nadaljnje prodiranje, ker je sprejela kitajska vlada v Mukdenu sovjetske predloge. Kmalu se bodo začela mirovna pogajanja, iz katerih bodo odnesli Rusi pravico nadzorstva nad spornimi vzhodnimi železnicami.

Mednarodna posvetovanja. — Druga posvetovanja v Haagu bodo pričela dne

Janez Čiderer.

Spominski dan 3. december.

Drugi veliki škof, ki je bil sovrstnik našega Slomškega, je bil Janez Nepomuk Čiderer. Bil je plemenitega rodu in je zagledal luč sveta 15. aprila 1777 v Bozenu na Tirolskem. Ko je mladi Janez doraščal in študiral v Bozenu in Inomostu, se je po Evropi širil duh tako imenovane »prosvitljenosti«. Prosvitlenci so hoteli vzeti vsak višji nadnaravni značaj, so zametovali vsako božje razodetje in so bili še posebno svobodomiselní z ozirom na življenje in izpolnjevanje božjih zapovedi. Da dijak Janez Čiderer v takem ozračju ni izgubil vere in poštenosti, mu je poleg skrbne domače vzgoje pomagal frančiškan pater Herkulan. Ta je zbiral dijake okrog sebe, jim utrjeval versko prepričanje in jih na vso moč navduševal za pravo krščansko življenje. — Pripomoček, ki ga je ta goreči mladinski dušni pastir rabil, da je svojim mladim prijateljem ohranil nedolžnost je bilo pogosto sveto obhajilo.

Polagoma je tudi čisto jasno spoznal kje ga hoče imeti Bog in se je odločil za duhovski poklic. 27. julija leta 1800 je sprejel sveto mašniško posvečenje in je bil nato dalje časa kaplan na raznih krajih. V tem času se je tudi pol leta mudil v Rimu, da bi se v bogoslovnih vedah še bolj izobrazil. Leta 1807 so ga poklicali za profesorja na bogoslovje v Tridentu. Po triletnem delovanju je pa šel za župnika in dekana v Sarnsko dolino, leta 1819 pa v Meran. Povsod je kazal vzgledno in gorečo delavnost. Posebno se je zavzemal za dobro vzgojo otrok in mladine. Sam je ustanovil pet šol, da bi lahko dal ljudem priliko za izobrazbo. Njegovo delovanje je bilo bogato blagoslovljeno in je imel Čiderer nad vsemi, s katerimi je prišel v dotiko, nek posebno velik vpliv. Ta je pa izviral iz njegovega res duhovniškega, da svetniškega življenja.

Posebno velika je bila njegova ljubezen do revežev. Ni mogel gledati siromaštva, ne da bi pomagal. Pa ni čakal, da bi prišli reveži k njemu, temveč sam jih je šel iskat. Velikokrat si je sam sebi pritrgal najpotrebnejše, da je lahko pomagal revežem. Zato so o njem govorili: »Če bo Čiderer kedaj svetnik, se bo imenoval Janez miloščinar.«

Pa čeravno častnih služb ni iskal, so ga njegovi predstojniki začeli obsipa-

3. januarja. Datum 21. januarja se kot začetek konference za pomorsko razorožitev ne more spremeniti zaradi japonskih in ameriških odposlancev. — Italijanski predlog, da se čas zasedanja Sveta Društva narodov preloži na zgodnejši čas, nima upanja na uspeh. Francija je stavila protipredlog, da se zasedanje Sveta Društva narodov vrši zaporedno s konferenco za pomorsko razorožitev v Londonu.

vati z njimi. Po 19 letih v dušno pastirski službi so ga poklicali za kanonika v Trident. Čez dve leti je postal generalni vikar ali škofov namestnik za nemški del škofije, leta 1832 je postal pomožni škof. Leta 1834 pa je bil imenovan za škofa v Tridentu in je 26 let opravljal to službo.

In težka je bila tedaj škofovska služba. Pretekli časi so napravili mnogo škode v čredi Kristusovi, z novimi časi pa so prihajale nove nevarnosti. — Čiderer je skušal stare rane zaceliti in je z vso skrbnostjo dobrega pastirja skušal svojo čredo obvarovati novih nevarnosti. Gledal je predvsem na to, da si je vzgojil duhovščino po svojem duhu. Dvakrat je popolnoma prehodil in preiskal svojo obširno škofijo. Kakor prej kot župnik, tako je gledal sedaj kot škof na to, da bi po vsej škofiji bilo dovolj šol, v katerih so delovali taki učitelji, ki so svoje gojence vzgajali za časni, pa tudi večni blagor. Skušal je v svoji škofiji oživiti in razširiti dobrotelost. V tem oziru je bil sam najboljši delavec in najlepši vzgled. V časi v svoji blagajni ni imel niti vinarja več in delal je celo dolgove, če je bilo treba pomagati revežem. Enkrat je poslal na prodaj celo svoje škofovske naprsne križe, da bi dobil denarja za bolnike.

Zato se ni čuditi, da so imeli verniki do svojega škofa neomejeno zaupanje. To je zlasti pokazalo burno leto 1848. Napačno umevajoč prostost so se v Tridentu ljudje zbrali, da bi se polastili davkarije in v njej shranjenega denarja; ravno tako so hoteli izropati veliko državno žitnico. Ko so bili v divjem kričanju pred davkarijo, ko so že začeli razbijati, se naenkrat prikaže škof med kričečo množico. Krik je takoj ponehal, koli so se povsili, množica je začela odhajati. Škof gre tudi pred žitnico, tam se je ponovilo isto in množica, ki je še malo prej divje kričala, je vsa navdušena spremila svojega škofa do mestne hiše, kjer se mu je župan zahvalil in mu izročil ključke od žitnice v varstvo.

Ko je škof Čiderer 3. decembra leta 1860 umrl, je bilo vse prepričano, da je umrl svetnik. Policija že ni mogla več zadrževati ogromnega navala ljudi, ki so hoteli še enkrat videti škofa in imeti od njega kak spomin, kako krpico njegove obleke ali kako podobico. Njegov grob je bil kar oblegan, posebno še, ko so se izvedeli razni izredni dogodki, ki so se zgodili na njegovo priprošnjo. Leta 1886 so začeli preiskovati njegovo življenje, da ba bil prištet blaženim.

Prelepa poteza na značaju tega velikega, res apostolskega škofa, je nje-

gova usmiljenost in dobroteljnost. To je sploh značilna poteza na vseh onih, katerim je vera Kristusova res prešnila dušo in življenje. Vidimo to na prvih kršćanih, vidimo to pozneje v vseh kršćanskih časih. Ta usmiljenost in dobrotljivost je tudi ona velika moč, ki zboljšuje razmere na svetu. Kako veliko tega duha je treba v naših časih! Da bi ta res kršćanski duh bival in močno deloval v naših dušah. Slišim ugovor, kako naj pomagamo, ko sami nimamo veliko. Če le nekaj imamo, skušajmo tudi s tem pomagati. Glavno pa je, da skušamo vedno več usmiljenega duha spraviti med svet. Čim več ga bo, tem lepše bodo razmere. Ta duh je pomagal vedno, še bo tudi v naših časih.

Velik dan belgrajskih katoličanov. V belgrajskem predmestju Čukarica živi okoli 1000 katoličanov, največ delavcev. Ti so dobili 17. novembra svojo hišo božjo. Ob veliki navzočnost ljudstva je belgrajski škof Rodič posvetil novo cerkev sv. Cirila in Metoda. Cerkev je dolga 23 metrov, široka 9, visoka 10 metrov ter ima štiri oltarje. — Novo župnijo bodo oskrbovali slovenski lazaristi. V bližini nove cerkve so ustanovile svojo naselbino tudi usmiljene sestre sv. Vincencija Pavelskega, da bodo skrbele za bolnike in reveže.

Romanje v Rim. Čim bolj se bliža leto zlatomašniškega jubileja h koncu, tem številnejši postajajo vlaki, ki pripeljejo stotine in tisoče romarjev iz vsega sveta, da bi se poklonili zlatomašniku na papeškem prestolu in mu izrazili svojo vdanost. Sveti oče vse romarje res očetovsko sprejema, hvali njihovo vdanost in požrtvovalnost, jih bodri k novemu delu, jih tudi tolaži in jim vliva potrebnega poguma. Meseca decembra gre tudi odposlanstvo našega ljudstva se papežu poklonit.

Usodni sadovi pogrešene vzgoje. — Ljudje, ki so zavrgli Boga in hočejo tudi otroke tako vzgojiti, govorijo o tem, kako se mora otroku pustiti njegova volja, kako prav za prav nima nihče pravice otroku kaj zapovedati ali mu braniti, da naj otrok stori to, kar se pač njemu ljubi. Posebno vneto so širili te nazore socijalistični vzgojitelji v Avstriji in Nemčiji. Pa se kažejo tudi sadovi. Na dunajski šoli pojejo otroci bogokletne pesmi. Pri nekem skupnem obhajilu vrže otrok sv. hostijo na tla in jo pohodi, potem se še pa baha s tem. V Berlinu so bili otroci v gledališču pri otroški predstavi. Ker jim predstava ni bila dosti divja, so začeli razgrajati ter razbijati, da je morala priti policija. Da, to rodi ono govorjenje, da nima otrok nikogar nad seboj, da sme vse, kar se mu ljubi, da nima nihče pravice mu kaj braniti. — Kršćanski vzgojitelj pa, sam udan božjim naukom in zahtevam skuša tudi svojega gojenca z vsem njegovim bitjem navezati na voljo božjo. To je v največji blagoslov gojencu a tudi vzgojitelju.

Opozarjamo cenjene naročnike na prospekt »Tajna borznega uspeha«, ki je bil priložen našemu listu.

NOVICE

Čitajte današnji uvodnik na prvi strani!

Vse cenjene naročnike opozarjamo, da smo današnji številki Slovenskega Gospodarja priložili položnice, s katerimi blagovolite poravnati naročnino za prihodnje leto. Slovenski Gospodar stane za celo leto Din 32.—, za pol leta Din 16.— in za četrt leta Din 9.—.

Mlad g. kaplan umrl. V slovenjgraški bolnici je umrl 26. novembra bivši kaplan v Gornji Lendavi v Prekmurju g. Mirko Štruc. Rodom je bil iz Slovenjgradca in je prejel mašniško posvečenje še le leta 1924. Spominjajmo se mlade duhovniške duše v molitvi in ohranimo jej časten spomin!

Znana mariborska osebnost umrla. Po več mesečnem bolehanju je preminul v četrtek starosta mariborskih Slovencev, obče znani notar g. dr. Fr. Firbas. Rajni je bil rojen leta 1845 v Bišu pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Bil je hvalevredno zaveden Slovenec in je vršil notarsko službo skoro do zadnjega. Ostani mu ohranjen med štajerskimi Slovenci časten spomin!

Žrtvi mariborske letalske nesreče. Poročali smo o aeroplanski nesreči na mariborskem Glavnem trgu. Oba posrečenca: pilot Müller in odvetnik dr. Ivan Šestan sta sedaj umrla v mariborski bolnici eden za drugim.

Kmečka predstava v mariborskem gledališču. Da tudi naši okoličani — kmetovalci lahko proslavijo desetletnico mariborskega gledališča, se je uprava odločila, da priredi v nedeljo dne 15. decembra ob 15. (3.) uri popoldne kmečko predstavo pri najnižjih cenah, to je Din 5.— za posamezen sedež in Din 3.— za posamezno stojišče. Uprizori sepretnesljiva drama iz vojnih dni »Stilmondski župan«. — Naročajte vstopnice skupno po dopisnici, naslovljeni na »Narodno gledališče v Mariboru«.

Pazite na decol! V Brezovi pri Framu se je triletni sinko poljskega delavca Kovačiča preveč približal zakurjenemu štedilniku. Ker je bil fantek brez nadzorstva, se mu je vnela obleka. Na krik gorečega je prihitela v kuhinjo mati ter sosedje, a so bile opekline že tako občutne, da je deček umrl.

Žena ubila moža. Od Sv. Barbare v Slovenskih goricah poročajo žalostno vest. Zakonca Zorčič Ignacij in Liza, želarja v Žikercih nista živela v najboljšem sporazumu. Dostikrat sta se prepirala. Dne 25. novembra tega leta na večer je prišel mož nekoliko vinjen domov. Kaj sta imela potem med seboj, se še ni dognalo, dejstvo je, da so našli zjutraj moža sredi sobe sedečega na stolu z razbito lobanjo, tako da so viseli možgani čez obraz, v predpasniku pa je ležala še kost od lobanje. Žena je priznala, da je udarila moža z nekim lesom. Preiskava bo dognala, v koliko odgovarja ta zagovor resnici. To je sedaj v lenarškem sodnem okraju od 13. oktobra do 25. novembra že peti nasilni smrtni slučaj; posledica vsemu je preveliko zavživanje alkohola, posebno šmarnice.

Sprememba voznega reda Maribor—Zgornji Duplek. Na progi Maribor—Zgornji Duplek odhaja dnevno avtobus od 1. decembra

naprej z Glavnega trga proti Zgornjemu Dupleku zjutraj ob 6.18 in opoldne 12.10. — Odhod iz Zgornjega Dupleka (brod) ob 7 in 12.47. Dnevne vožnje v D. M. Brezje z odhodom ob 7.35, 13.00, 17.10 in 18.15 z Glavnega trga so ukinjene, pač pa vozi avtobus ob sobotah, nedeljah in praznikih ob 18.15 z Glavnega trga do broda in odhaja ob 18.50 od Zgornjega Dupleka proti Mariboru.

Kdo je vodil prve ladje skozi Sueški prekop? Zadnjič smo beležili, da je blagoslovil Sueški prekop bosanski frančiškan, drug Hrvat je pa razstrelil ob priliki slovesne otvoritve skalo, ki je razdvajala morje. Krmar, ki je vodil prve ladje skozi prekop, je bil poznejši ladijski kapitan Hrvat Modrčin iz Kraljevice.

Starodavni nebatičniki. Z nebatičnimi stavbami se ne ponaša samo današnji svet, ampak so bile znane že v starodavnih časih. V starem mestu Kartago v Severni Afriki so bile hiše, ki so dosegle višino 8 do 10 nadstropij. V starem Rimu so bile za revnejše sloje pozidane kasarne, te so stavili vedno višje. Rimski senat se je čutil poklicanega, da je izdal prepoved, da te stanovanske hiše ne smejo presegati višine 20 metrov. V starem Byancu (Carigradu) niso bile redkost stavbe od 14 do 16 nadstropij in to 300 do 400 let po Kristusu.

Največjer potniško letalo. Te dni je bilo dogotovljeno največje angleško potniško letalo »R 100«. Zračni velikan ima 6 motorjev po 660 do 700 konjskih sil, ki proizvajajo skupno 4200 konjskih sil. Ne da bi letalo pristalo, bo lahko letelo iz Angleške v Avstralijo. Prostora je za 150 oseb in 100 postelj. Potniki se lahko sprehajajo po posebnem hodniku. V eni jedilnici je prostora za 50 oseb.

Vsi samostani v Kiewu zaprti. V znanem ruskem mestu Kiew so zatvorili sovjeti vse cerkve in samostane. Istočasno je bilo zaukazano, da morajo zapustiti samostanska poslopja vsi redovniki. V samostane bodo namestili muzeje in brezverske šole.

Posledice hudega potresa. Veliki angleški otok ob severoameriški obali Novo Funlandijo je obiskal 18. novembra silovit potres. Še le sedaj so znane od nesreče posameznosti. Potres je povzročil veliko materijalne škode in zahteval več človeških žrtev. Največ je trpel polotok Burin, kjer je utonilo 22 oseb. Na mnogih krajih so se porušile hiše ter je uničenih veliko ribiških čolnov. V pokrajini Bor sta sledili ena za drugo plima ter oseka. Morje se je dvignilo za 15 metrov. Neko 30 metrov visoko in 60 m dolgo stavbo so vrgli valovi za 200 metrov od morja v notranjost. Angleška vlada je poslala težko prizadetim vsestransko pomoč.

Kako so razviti čuti pri živalih? — Stvarstvo je oborožilo posamezne živali s posebno vrsto razvitimi čuti, da se zamorejo preživljati in se braniti napram raznim nevarnostim in sovražnikom. Najboljše razviti vid posedajo ptice. Ptiči zelo dobro vidijo, slabejše slišijo, voh je pri njih razvit zelo slabo. Golob vidi z zvonika kje daleč na na polju eno zrnce. Istotako zagleda vrana iz višine košček mrhovine. Sokolu se ne skrjuje miš niti med zeljem.

Iz kilometerske višine se spusti na plen orel, najdalje vidijo veliki ptiči mrhovinarji. Srna ovoha človeka na 300 do 500 metrov, jelen na 700 metrov. Zelo dobro razvit nos in posluh ima lisica. Pri zajcu govorijo že njegove dolge uhlje o izrednem sluhu. Mačka voha slabo, pač pa dobro vidi ter sliši. Divje svinje primeroma slabo vidijo, opremljene so z najboljšim sluhom.

Najvišje vremenske opazovalnice na svetu. Današnji svet se bavi veliko z različnimi vremenskimi opazovanji ter napovedmi. Za merjenje zraka, opazovanje neviht, vetrov itd. služijo posebne opazovalnice, ki so opremljene s posebnimi instrumenti in zgrajene na visokih točkah. V naslednjem hočemo podati seznam najvišjih opazovalnic na svetu: Italija ima znamenito vremensko opazovalnico na 4560 m visokem Monte Rosa in na sicilijanskem ognjeniku Etna v višini 2942 metrov. Italijanska sosedna Švica ima opazovalnici na Säntis (2500) in na Jungfrauenjoch (3500 m). V avstrijskih Alpah je znamenita opazovalnica na Sonnblicku (3168 m) in na Jungspitze (2960 m). Na Francoskem je znana gora v Pirinejah Pic du Midi z opazovalnico v višini 2859 m in na Montblanku 4359 m. Vse druge francoske opazovalnice so pod 2500 m. V Afriki je opazovalnica na Pic Teneriffa (2100 m). Drugi dve afriški gori Kilimandscharo (6010 m) in Kenia (5242 m) sta še brez opazovalnic. V Aziji je znana opazovalnica Leh v Severni Indiji v višini 3105 metrov. Avstralija poseduje svojo opazovalnico na Mount Kosciusko (2235 m). V Severni Ameriki slovita opazovalnici na Mount Rose (3292 m) v državi Nevada in v Kaliforniji na Mount Whitney (4420 m). Južno ameriška država Bolivija leži 2000 m visoko. V Južni Ameriki je vremenska opazovalnica na gori Challa na sredi jezera Titicaca (3840 m) in na vrhu Huaina Polosi v višini 4920 metrov. Najvišjo vremensko opazovalnico ima sovjetska Rusija na gori Elbrus v Kavkazu v višini 5350 m.

Najstarejša karta na svetu. Najstarejšo karto na celem svetu hrani britski muzej v Londonu. Je to poškodovana lončena tablica z babilonskim klinopisom. Segal nazaj v leto 490 pred Kristusom, ko so premagali Grki v Evropo prodirajoče perzijske kralje pri grškem mestecu Maraton. Na lončeni plošči je označeno predvsem zvezdnato nebo kot sedež bogov. Nebo je obdano od nebeskega Oceana. Na sredini je zemlja z Babilonijo ob reki Evfrat v Mezopotamiji. Babilonija, ki pomenja celi svet, je obdana od Bridke reke, ki se razliva in seza na nekaterih krajih v notrajnost zemlje. Med zemljo in nebom so ob straneh sedmeri okraji, ki visijo v zraku po babilonskem računu 7 milj in istotako daleč so tudi eden od družega. Dva od teh okrajev ali otokov sta tako poškodovana, da ni mogoče razbrati, kaj prav za prav predstavljata. V tretjem okraju je videti letečega ptiča. V četrtem okraju je svetloba večja nego večerna zarja in svit zvezda. V petem okraju je popolna tema, znak, da so imeli Babilonci pojem o vedni noči na severu. V šestem okraju je razločiti natanko rogatega vola, ki se pripravlja na napad. Sedmi

otok nam predočuje razsvitljeno jutro. Starodavna najdba je znamenitost za dokaz, kako so si predstavljali stari Babilonci nebo, prostor med nebom ter zemljo in svet kot neznatno Babilonijo.

Žena pred 7000 leti. Pri izkopavanjih srog mesta Kisch (Mezopotamija v osrednji Aziji), ki je bilo eno najstarejših v zgodovini, so našli več predmetov, iz katerih se da sklepati z vso sigurnostjo na življenje žene pred 7000 leti. Iz sv. pisma in drugih dokumentov je razvidno, da je bila žena sužnja moža. Zgoraj omenjene najnovejše izkopave dokazujejo, da je bila žena naroda Sumerejcev v Mezopotamiji pred 7000 leti v istem položaju, kakor današnji mestni ženski svet. Sumerejske ženske so se lepoticile za sprehode, da so ugajale moškim. Oblačile so se v volneno obleko, ki je bila speta z zaponkami iz bakra in z brošami iz školjk. Obleka je bila okrašena z okraski iz slonove kosti. Predno se je podala Sumerejčanka na šetnjo, si je pobarvala obraz, lice in ustnice z rdečim barvilom. Lasje so bili zvitivisoko in okrašeni z glavniki iz školjk in bakrenimi zaponkami. Krog vratu so nosile bakrene ovratnice. Razna dišča mazila, olja in barvila si je pripravljala tedaj lepoticenju udani ženski svet sam. Našli so posode, ki so bile polne parfuma. Pri razkopavanju so zadeli na otroške igrače. To so bili dvo-kolni vozički, v katere so bili vpreženi voli. Ako je otrok jokal, ga je uspavala mati s harfo na 7 strun. Pred toliko tisočletji je bila ženska udana plesu, za katerega se je posebno olepoticila ter nakitila. Našteta dejstva dokazujejo, da se je suženjski položaj ženske razvil še le pri Egipčanih in Judih, pri najstarejših kulturnih narodih je bila žena z možem enakopravna in so jo smatrali za nekako višje bitje.

Pri boleznih želodca, črevesja in presnavljanja privede uporaba naravne »FRANZ JOSEFOVE« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša pot hranilnim snovem, da pridejo v kri. Zdravniška strokovnjaška izvedenja povdarjajo, da se »FRANZ JOSEFOVA« voda zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 1116

Kupuj premišljeno, da kupiš po ceni a kljub temu dobro! Najprijetneje je, ko se doma lepo udobno sedi pred veliko ilustrirano knjigo svetovne razpošiljalne tvrdke Suttner in premišljeno izbira vse, kar se potrebuje. Tu je na tisoče predmetov za vse svrhe, katere se lahko nabavi brez vsakega rizika, ker to, kar ne ugaja se zamenja, ali pa se vrne denar. Tudi naši čitalci lahko dobe to praktično knjigo popolnoma brezplačno ako jo zahtevajo od svetovne razpošiljalne tvrdke H. Suttner v Ljubljani št. 992.

Moderen človek se vedno bolj vrača k narodi. On hoče biti in ostati čvrst, zdrav in prožen. Za to je pravi znak našega časa vse večja razširjenost Fellerjevega prijetno diščega Elsafluida iz rastlinskih esenc, in to za notranjo in zunanjo uporabo. Kot pomoč proti revmatizmu, nervoznosti, prehlajenju itd. Elsafluid ni drag! V lekarnah in podobnih trgovinah se dobiva že za 6 in 9 Din, ter se ga v resnici lahko priporoči. — Po pošti iz lekarne Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341.

Cene in sejska poročila.

Ne pozabite prečitati uvodni članek v današnji številki!

Mariborski trg. Na mariborski sobotni trg, dne 30. novembra tega leta so pripeljali špeharji na 56 vozeh 176 zaklanih svinj, kmetje 4 voze sadja, 18 voz krompirja, 6 voz čebule, 22 vozov zelja, 16 voz sena in 6 slame. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 30 Din. Jabolka 4-8, hruške 6-10, suha slive 12 Din za kg. Krompir 0.75-1.25, čebula 2-3, česen 18 do 20, zelje 0.50-2. Seno 80-100, slama 65 do 70 Din. Pšenica 2.50, ječmen 2, oves 1.50, koruza 2, ajda 2, proso 3, fižol 3.50-4, grah 4 do 5 Din. Kokoš 30-40, piščanci 25-65, gos 60-70, puran 65-100, domači zajec 15-40, divji zajec 45-55 Din. Kislo zelje 4, kislja repa 2 Din. Gobe 1-2 Din. Mleko 3, smetana 12 do 16, surovo maslo 36-40, jajca 2, med 18.

Mariborsko sejsko poročilo. Prignanih je bilo 6 konj, 9 bikov, 60 volov, 299 krav in sedem telet; skupaj 381 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 26. novembra 1929 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 9-10; poldebili voli od Din 7-8; biki za klanje Din 8.75; klavne krave debele od Din 7-8; plemenske krave od Din 6 do 7; krave za klobasarje od Din 4-5; molzne krave od Din 7-9; breje krave od Din 7-9; mlada živina od Din 8-8.25; teleta Din 12.50. Prodanih je bilo 218 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 38.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejmu, dne 29. novembra 1929 je bilo pripeljanih 228 svinj in ena koza; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7-9 tednov stari komad od Din 125-200; 3-4 mesece stari od Din 250 do 400; 5-6 mesecev stari od Din 450-500; 8 do 10 mesecev stari od Din 550-800; eno leto stari od Din 1000-1500; 1 kg žive teže od Din 10 do 12.50, 1 kg mrtve teže od Din 17 do 18. Prodanih je bilo 177 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso od Din 12-20 za kg; telečje meso 1 kg od Din 20 do 25; svinjsko meso sveže 1 kg od Din 15-30.

★

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica šte. 25. 1376

Upnikom »Slavenske banke« se je začelo izplačevati potom Prve hrvatske štedionice, podružnica v Mariboru, vsaki dan dopoldne proti vložitvi knjižice. Glavnica je obrestovana do otvoritve konkurza, od te svote se izplača 22 odstotkov. — V. Močnik.

Zadružni koledar je priložen današnji številki. Namen koledarja je, da pripravi pot raznim zadružnim tečajem in sredstvom, ki naj razširjajo in utrdijo med podeželskim narodom zadružništvo. Koledar si dobro shranite!

Pivovarne v naši državi. V torek, 26. novembra, se je vršil v Ljubljani občni zbor delniške družbe pivovarne »Union«, ki je izkazal, da ima ta družba v poslovnem letu 1928/29 2,215.000 dinarjev čistega dobička napram 1,925.000 dinarjev v prejšnjem letu. Radi tega je bila tudi dividenda povišana od 14 na 16 odstotkov. Pivovarne so med seboj

sklenile kartel (zvezo) ter si med seboj razdelile državno ozemlje, vsled česar ima vsaka pivovarna na svojem ozemlju neomejen monopol. To pa ni dobro, in sicer na kakovost piva, pa tudi na cene. Cene piva so sicer bile v zadnjih letih znižane, toda v glavnem z ozirom na znižanje trošarine na pivo. L. 1925 je bilo v Sloveniji plačano skoro 9 milijonov Din na račun trošarine na pivo, leta 1928 pa komaj 900.000, ker se je leta 1927 trošarina na pivo znižala skoro za 90 odstotkov. Da bi razbili kartel pivovaren, se gostilničarji pripravljajo, da osnujejo lastno pivovarno. Naše vinogradništvo, ki vodi težko borbo za obstanek, se je na zboru v Splitu pritožilo, da se pivovarniška industrija favorizira (daje se ji ugodnost in prednost) na škodo vinogradništva. Ta industrija je močno zaščitena z uvozno carino na tuje pivo, dočim je baš zaradi te visoke carine izvoz vina skoro onemogočen. Čehoslovaška bi mogla sprejeti dober del našega vina, vendar pa zahteva za svoje pivo znižanje uvozne carine.

Zdravnica Dr. med. Klara Kukovec se je vrnila in sprejema spet Krekova ulica 18, Maribor. 1455

Skupščina naših zadrugarjev.

Dne 26. novembra se je vršila v Mariboru skupščina zadrugarjev iz občine štajerskega pododbora Zadružne zveze. Posamezne zadruge so bile zastopane polnoštvilno. Skupščino je otvoril dekan Sagaj, ki je pozdravil navzoče in predvsem voditelja našega združništva ministra dr. A. Korošca.

Poročilo o delovanju združništva je podal revizor Tirš. Iz daljšega poročila je treba naglasiti dejstvo, da posveča Zadružna zveza posebno pažnjo Prekmurju, kjer ima že 18 posojilnic in 4 gospodarske zadruge. Delo našega združništva med Prekmurci je bilo težko radi predsodka: »Tudi te nove posojilnice bodo propadle, kakor so poprej madžarske.«

Vedno težavnejši položaj našega kmetovalca, vinogradnika in sadjarja je privedel do tega, da so se začele ustanovljati v območju pododbora tudi vinarske zadruge in da se stalno dela na tem, da se zmanjšajo stroški pri nakupu blaga in da se dobi izvoz.

Glede sadjarstva je omeniti, da je delovanje novo ustanovljene sadjarške zadruge bilo v letu 1929 jako uspešno ter je zadruga mnogo pripomogla k boljšemu novončenju sadja in k večji koristi našemu ljudstvu s tem, da je prinesla v našo državo in sadjarjem več milijonov dinarjev denarja.

Program za bodoče združno delo je podal g. ravnatelj Vl. Pušenjak. Omenil je Osrednjo štajersko vinarsko zadrugo v Mariboru, ki se bo razvila v središče vseh štajerskih vinarskih združenj in pa Štajersko sadjarško zadrugo, ki je izvozila samo letošnjo jesen 115 vagonov svežega sadja.

Zadruga ima moderno moštarno in je ustvarila trgovske zveze z velikimi svetovnimi tvrdkami. Tekom letošnje

zime pa se bo izpeljala organizacija po vseh okrajih. Zadružna posredovalnica v Mariboru ima predvsem nalogo, da zainteresira inozemstvo za našo produkcijo ter da dobi zvezo z odjemalci v inozemstvu. Omenjena posredovalnica ne bo sama delala kupčij in vzdrževala zalog, ampak bo nastopala zgolj kot posredovalnica za vse naše zadruge. Kot občekoristna ustanova za vse naše zadrugarje se je v Mariboru tudi osnovala Zadružna samopomoč, katera se naj razširi letošnjo zimo. V svrhu poglobitve združne misli se bodo tudi letos vršili enodnevni, oziroma dvodnevni gospodarski tečaji, potom katerih naj se zainteresirajo najširši sloji za napredek v kmetijstvu.

Izvajanjem obeh omenjenih združnih strokovnjakov je posvetil minister dr. Korošec nekaj vzpodbudnih nasvetov in pozival zbrane na delo za gospodarsko blagostanje našega ljudstva.

S skupščine je bila odposlana vdanostna brzojavka Njegovemu Veličanstvu kralju in pozdravna brzojavka kmetijskemu ministru.

Našim županstvom!

Izračunavanje odstotka občinskih doklad.

Predpisi, ki veljajo za sestavljanje, predlaganje in odobravanje občinskih proračunov za leto 1930, se bistveno razlikujejo od dosedanjih. Prav posebno se čuti izprememba pri odmerjenju občinskih doklad na državne neposredne davke. Po novem davčnem zakonu je namreč natančno določeno, do katere meje smejo občine same nalagati te doklade. Odmera pa povzroča predvsem težkocje radi tega, ker se je davčni predpis, to je državni osnovni davek od katerega se pobirajo doklade, v vseh občinah znatno zvišal.

Od več strani prihajajo vprašanja, kako naj se doklade z ozirom na novo davčno podlago predpisujejo. Ne bo torej odveč, ako to na kratko pojasnim.

Na primer: Občina Št. Ilj je imela davčnega predpisa za leto 1928 Din 9.184.— V letu 1929 pa znaša ta predpis Din 73.226.— Torej je zadnji predpis približno osemkrat višji, kakor v prejšnjem letu. Naravno je, da se z ozirom na zvišanje davčni predpis mora odstotek občinskih doklad znižati, ako hoče občina imeti enak dohodek od doklad, kakor v prejšnjem letu. Višji davčni predpis pa je utemeljen, ker se je v naši oblasti temeljni zemljiški davek zvišal za dvanajstkrat. Ne glede na to zvišanje pa je resnični davčni iznos na primer pri zemljarini nižji, kakor je bil v prejšnjih letih, ker so z zvišanjem osnovnega davčnega predpisa odpadle vse državne doklade.

Občina Št. Ilj rabi za pokritje primanjkljaja v svojem proračunu za leto 1930 od občinskih doklad na državne neposredne davke Din 33.692.— Kako naj občina izračuna odstotek te doklade?

Pravilo za izračunavanje odstotka je sledeče:

$\% = p \times 100/d$, pri čemur pomeni % odstotek doklad, ki ga občina namerava

uvesti, p primanjkljaj, ki ga mora občina z dokladami kriti in d osnovni davčni (državni) predpis, od katerega namerava občina doklade pobirati.

Ako vzamemo občino Št. Ilj za vzgled, ki ima davčno podlago Din 73.226.— in primanjkljaja Din 33.692.—, bi se odstotek občinskih doklad izračunal na sledeči način: $\% = 33.692 \times 100 / 73.226 = 3.369.200 : 73.226 = 46 \%$. Ako uvede občina Št. Ilj v svojem proračunu 46 % doklado na državne neposredne davke, krije popolnoma izkazani primanjkljaj in ji ostane še par kovačev prebitka.

Proračunske tiskovine.

V proračunski tiskovini, ki so jo občine dobile za setavo proračuna, se je na četrti strani v V. poglavju vrinila tiskovna napaka. Pod »občinsko trošarino« se mora glasiti pravilno: **č) na likerje, rum in konjak po Din — od hektolitrske stopinje (in ne od 100 l), d) na špirit po Din — od hektolitrske stopinje (in ne od 100 l) in e) na žganje po Din — od hektolitrske stopinje (in ne od 100 litrov).** Sicer pa je bila ta napaka očitna, ker je v tem oziru okrožnica točna, razglas sklenjenih davščin in pa sejni zapisnik povsem v redu. Gč.

Novih pristojbinah

za preiskovanje najvažnejših kmetijskih proizvodov in sredstev, ki se pobirajo na Kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Mariboru.

Ker so v naslovu omenjene pristojbine javnosti popolnoma neznane, saj niso bile še nikdar objavljene, hočem objaviti s tem važnejša določila, ki jih mora poznati vsak umni gospodar.

Vsak, ki prosi za kako analizo, mora kolekovati prošnjo s kolekom 5 Din in priložiti kolek 20 Din za rešitev, če želi, da se mu bo vloga sploh upoštevala. Povrh tega plačujejo vsi še posebne pristojbine za preizkušnjo. Oproščeni so plačevanja pristojbin **le vojni invalidi in oni dobrovoljci**, ki so dobili zemljo za kolonizacijo po zakonu o dobrovoljcih. V poedinih slučajih so oproščeni plačevanja taks tudi oni, ki predložijo potrdilo srezkega kmetijskega ekonoma, da so mali posestniki in da pravilno gospodarijo. pristojbine znašajo pri enem vzorcu: moke 100 Din (mala analiza), 300 Din (velika analiza), mošta 120 Din, krmila 300 Din, surovega masla od 70 Din naprej, svinjske masti 300 Din, strdi 220 Din, mleka 100 Din (samo tolšča in gostota), žganja 150 Din, smetane 80 Din (samo tolšča), žvepla 60 Din, medre galice 60 Din, zemlje 120 Din, zemlje z določevanjem vrste za umetno gnojenje prikladnega gnojila 240 Din, vina 150 Din, sladkega vina 280 Din, sadjevca 150 Din, malinovca 160 Din, pitne vode 300 Din, voska 300 Din.

Primerjevanje mlečnih tehtnic in moštih tehtnic, če kažejo prav 80 Din.

Navajal bi lahko še ostale pristojbine, a menim, da si je lahko že vsak iz tega napravil jasno sliko, da so pristojbine visoke. Vendar ne dosežejo še onih iz mirne dobe, razven morda pri nekaterih predmetih. V veljavo so stopile s prvim novembrom, prej so bile desetkrat nižje. Nov cenovnik ne pripozna nobenih olajšav združnim ustanovam in Kmetijski družbi. Pač pa uživajo take olajšave zadruge, če dajo umetno gnojilo v preiskovanje. Tako plačujejo za eno analizo kalijeve soli zadruge 30 Din, vsi ostali 40 Din; Thomasove moke zadruge 20 Din, vsi ostali 30 Din; apnenega dušika zadruge 25 Din, vsi ostali 30 Din.

Z visoko pristojbino so udarjeni vsi oni, ki nameravajo izvoziti vino. Dosedaj so dobivali izvozno potrdilo brezplačno. Odsedaj za naprej

bodo plačevali 150 Din za eno analizo. Pristojbine za analize semena pa so ostale tako nizke, kakor so bile prej.

Mislil, da sem ustregel potrebam javnosti, če sem javnost opozoril na nove pristojbine.

Inž. Mohorčič Henrik.

Posebnež med znamenitimi vojskovodji.

Dne 24. novembra je minulo 200 let, odkar je bil rojen leta 1729 največji ruski vojskovodja, grof Aleksadner Vasiljevič Suvorov. Živel je v dobi neprestanih vojn in on sam se je vojskoval po vseh bojiščih Evrope. Ker je bil junak ter posebnež, se je spletel kmalu krog njegove osebnosti cel venec resnih ter smešnih dogodljajev. Leta 1799 se je lotil Suvorov vojnega pohoda v Italijo. Predno je nastopil težavno pot, ga je vprašal višji vojni svet na Dunaju, kakšne načrte da ima tozadevno. Poveljnik je pomolel radovednežem košček papirja in odgovoril: »Ako bi poznal moj klobuk moje načrte, bi ga moral sežgati.«

Ob priliki obiska na Dunaju ni spal v krasni sobani cesarskega dvora, ampak na slami, katero si je prinesel sam iz dvorišča vojašnice.

Ko je srečal nekoč francoskega kralja Ludvika XVIII. v Mittavi, ga je pozdravil z redi ter odlikovanji na suknji, pač pa z razgaljenimi prsi. Ludvikovega ministra je sprejel v srajci.

Nekoč se je kopal vojskovodja v morju in adjutant mu je moral predati važno sporočilo. Plaval je od adjutanta proč na morje in ta mu je moral slediti v polni uniformi.

Ruski car Pavel je pri nastopu vlade obče znanega in priljubljenega vojskovodje pregnal na njegovo posest v guberniji Nowogorod. Kot pregnanec je izkopal Suvorov grob ter zakopal vanj svojo uniformo z odlikovanji vred.

Njegova velika zabava je bila, ako je jezdil z vaškimi paglavci na palčici skozi vas, zvonil v zvoniku ali pel na koru.

Car Pavel je bil v izbiri najvišjih uradnikov čudak. Za grofa in enega glavnih dostojanstvenikov na dvoru je povzdignil prejšnjega brivca Kutajsova. Tega je srečal Suvorov v carjevi zimski palači. General se je pripognil na globoko pred navadnim kurjačem.

»Kaj pa vendar počenjate, knez? To je samo sluga ter kurjač,« je rekel zažudeno Kutajsov. Prejel je iz generalovih ust odgovor: »Ti si grof, jaz sem knez; pri carjevi milosti ne veš, kako visok gospod še bo ta kurjač. Je potrebno, da se že v naprej z njim spriznam.« Drugič, ko je poslal car k njemu Kutajsova, je poklical vojskovodja svojega slugo in ga nahrulil: »Lump, vsak dan ti ponavljam, da ne smeš popivati in ne krasti. Ti me ne ubogaš. Poglej tega le gospoda Kutajsova, ta je bil tudi sluga. Nikdar ni bil pijan, tudi kradel ni in glej, danes je najvišji carjev uradnik in grof. Vzemi si ga za vzgled!«

Prečitajte še enkrat pazljivo današnji uvodnik!

Številka 13.

V boljših in gosposkih krogih je še danes številka 13 strašilo. Gospoda strogo pazi, da ne sedi za mizo 13 gostov, ker to bi pomenilo smrt ali vsaj nesrečo enega izmed povabljenih. Glede številke 13 so danes že tako daleč, da se po hotelih nikdo ne upa stanovati ali spati v sobi z razvpito nesrečno številko. Moderni in največji hoteli imajo številko 13 ali prelepljeno, ali pa služi kot shramba za razno ropotijo.

Kedaj in kako se je raznesel zloglasni pomen številke 13 med človeštvo, je zgodovini neznano. Dejstvo je, da so pripisovali številu 13 izmed starih narodov nesrečo le Egipčani, ne pa Grki ali Rimljani. V zgodnjem srednjem veku ni imela številka 13 po kulturnih evropskih državah nikakega posebnega pomena.

Danes in že pred desetletji pomenja 13 nesrečo po Nemčiji. Nesrečen bo oni, ki je dvignil med trinajstimi kot prvi roko k ustom, ali kateri je sedel zadnji k mizi, prvi vstal itd. Ta nesreča pomenja — smrt.

Tirolcem številka 13 ne prinese smrti, pač pa kako drugo nezgodo.

V Dalmaciji objame še isto leto smrt ono osebo, ki je bila opozorjena od koga drugega, da je trinajsta pri mizi.

Iz novejšega časa so znani glede nesreče številke 13 ti-le vzgledi:

Znameniti nemški pesnik Goethe je bil nekoč na potovanju skozi mesto Strassburg povabljen k mizi. Ko je vstopil, je zalotil hišno gospodinjo ter hčerko zatopljeni v važen in strahoten pogovor. Slednjič sta mu le zaupali, da bo sedelo danes za mizo 13 oseb. Pesnik ni nato nič rekel, pač pa je izginil, kakor hitro je bil neopazovan in predno so sedli za mizo.

Angleški grof Rochester je priredil večerjo v ožjem krogu. Gospa Warre je opozorila povabljene, da je sedel kot trinajsti k mizi g. kaplan. Drugo jutro so ga našli v postelji mrtvega. Radi razburjenja ga je zadela v noči kap.

Leta 1845 je objavil nemški list »Musikzeitschrift« ta-le slučaj: V nemškem mestu Meiningen je bila povabljena družba v krčno Altenburg na večerjo. Med gosti je bil tudi kapelnik Jus. Njegov sosed ga je opozoril, da je prisedel k mizi kot trinajsti. Moža je to sporočilo tako prevzelo, da je bil od tedaj zmešan in je govoril le o smrti. Podal se je k zdravniku, ki mu je svetoval oblike z mrzlo vodo. Hodil se je kopat na vse zgodaj v plitvi grajski ribnik, da bi ne utonil. Kmalu za tem so ga našli smrtno zadetega od kapi ob ribniku.

Da je nesreča s številko 13 le plod domišljije, nam je dokaz »društvo 13«, ki je bilo ustanovljeno leta 1857 v francoskem mestu Bordeaux. V organizaciji je le 13 oseb in samo te sedijo ob priliki slovesnih pojedinj ali sej. Glavni praznik društva 13-tih je 13 petek v letu. Nikdar ni bilo čitati ali slišati, da bi bil kateri član te organizacije umrl nenadoma, ali da bi ga bila zadela kak izredna nesreča.

o balonih.

Ko se tako oziramo za nekaterim ptičem, kako naglo se dvigne od zemlje in se vedno višje in višje pomiče proti oblakom, ali tedaj ne vznikne v mnogem človeku želja, povspeti se v te višine in od ondi premotriti našo lepo zemljo. Res marsikoga je že mikalo, doseči ta cilj. Toda kako to uiniti, kako to uresničiti? In prišli so nekateri do sklepa, upodobiti ptiča. Domnevali so, da edino s pomočjo kril, kakor pri ptiču — je mogoče v zrak. V ta namen so si zgradili ladjo podobno ptiču: na sprednji del so pritrčili kljun, od zadaj pernat rep, a ob straneh gibajoča krila. Ptič je bil sicer gotov, krila so se gibala, dobre volje ni manjkalo — toda ptič je ležal na mestu in nikakor ni maral v zrak. Poskusi so se pokazali brezuspešni. Drugi zopet so si pritrčili krila v podobi lopatic k ramam in jih premikali z rokami in nogami — toda ves napor je bil zaman, kvišku niso mogli. Edino, kar jim je uspelo, je bilo to, da so se pri najvišji pazljivosti spustili iz visokih mest, na primor s hiš na tla. Toda tudi ta drzni poskus je mnogi plačal z življenjem in prišli so naposled do prepričanja, da na sličen način do cilja nikakor ne prodro. Vsled tega, dasi tudi je želja, vzleteti v podobi ptiča v zrak, vrtala v človeškem duhu, vendar pa je radi izjalovljenih poskusov mnogim upadal pogum.

To vse je trajalo do prošlega stoletja. Leta 1782 pa je vzkliklo v tem oziru nekaj povsem drugega, nekaj novega, kar je obetalo do uresničenja davnih teženj človeka. — Ta čas sta živela na Francoskem dva brata Štefan in Jožef Montgolfier tovarnarja papirja, ki sta se poleg svojega poklica bavila mnogo tudi s spoznavanjem prirodnih moči. Povspela sta se do spoznanja, da vse, kar je lažje od vode, na vodi plava, ali bolje rečeno, da vsako telo, ki je lažje od vode, na vodi plavati mora. In to sta opazovala ne le zgolj na vodi, marveč tudi na drugih telesih, zlasti na zraku in različnih plinih. Ščasoma sta prišla do prepričanja, da je gorak zrak lažji od mrzlega. Na temelju tega sta se odločila sestaviti stroj, ki bi ga zrak nosil in bi se dvigal kvišku. Ta zamisel se jima je tudi posrečil.

Označenega leta 1782 sta izgotovila veliko kroglo iz papirja in platna in v njej razgrela zrak z gorečim papirjem. Balon — kakor se je ta krogla nazivala — se je bolj in bolj razgreval in se naposled na veliko veselje izumiteljev dvignil 250 metrov od zemlje.

S posrečenim poizkusom vzpodbujena sta brata zatem zgradila nov mnogo večji balon, kateremu sta naložila še težo 224 kg in ga leta 1783 izpustila vpricho tisočeri gledalcev v zrak. Balon se je dvigal dokaj jadrno in je dosegel tekom devetnajst minut višino 2400 metrov. Že imenovanega leta je izvršil eden od bratov še en balon, ukrcal vanj troje domačih živali, ovco, mačko in petelina. Balon se je povspel 800 metrov visoko ter se čez osem minut zopet srečno spustil na zemljo. Torej so bile te živali prve, ki jih je kot

Živa bitja ponese balon v zračne višave.

Ta uspeh je zelo vzpodbudno uplival kratko zatem še na druge Francoze ter jim zanetil vnemo do zrakoplovstva. Toda razgrevanje zraka v balonih je bilo spojeno vedno z nevarnostjo. Radi tega so skušali najti kako drugo sredstvo, katero bi nosilo balon. Prvi, ki je to srečno misel tudi udeležil, je bil pariški profesor Charles. Ta učenjak je poznal vse dobre lastnosti vodika ter je vedel, da je ta štirinajstkrat lažji od zraka. Zavedal se je, da telesa s tem plinom napolnjena, morajo plavati v zraku. V ta namen je zgradil s pomočjo še nekaterih učenjakov kroglasti balon iz svile. Da bi plin ne uhajal, ga je namazal s firnežem in ga napolnil z vodikom. In glej, balon se je dvignil tisoč metrov. Za tričetrt ure je padel, pet ur pota od Pariza na zemljo. Tamkajšnji ljudstvo je bilo prepričano, da je padel iz neba sam zlođej, se je vrglo nanj z vilami in raznimi predmeti ter ga raztrgalo in uničilo. Vsekakor se je poskušnja z vodikom obnesla.

Napolnjevanje balonov z vodikom se je izkazalo zelo drago, radi tega se je v to svrhu poslužil zrakoplovec Green leta 1896 plina (gaza), katerega je mogoče dobiti iz premoga in gori. In glej, stvar se je obnesla. Sicer je plin težji od vodika, toda balone polniti z njim, se da z najboljšim uspehom, razen tega pa je znatno cenejši od vodika. V to svrhu se ga danes pri zrakoplovstvu splošno uporablja.

V prusko-francoski vojni leta 1812 so potem že uporabljali balone za pregledovanje sovražnika in dostavo tajnih sporočil, toda ne s posebnim uspehom.

NAŠA DRUŠTVA

Občni zbor Prosv. zveze.

V dvorani Zadružne gospodarske banke v Mariboru se je vršil v četrtek 28. novembra občni zbor Prosvetne zveze, katerega je otvoril, pozdravil navzoče in vodil zvezin predsednik g. dr. Josip Hohnjec.

Izvajanjem predsednika je sledilo tajniško poročilo, ki nam je dalo razveseljivo sliko, da je samo v mariborskem okolišju 188 prosvetnih društev in 22 prosvetnih okrajnih organizacij. Razen tega obstoja ekspozitura P. Z. v Murski Soboti in pa za celjsko območje prosvetno tajništvo v Celju. Približno 14.000 članov deluje širom dežele; 48 društvenih domov, 160 knjižnic, več radijskih, skioptičnih in kinovih aparatov. Bilanca delovanja 114 društev pravi: 256 dramatičnih prireditev, 34 skioptičnih predavanj, 153 radijskih večerov, 50 kinovih predstav, 255 poučnih predavanj, 25 poučnih tečajev, 5 strokovnih tečajev, 65 gospodarskih tečajev, 82 prosvetnih večerov in 11 koncertov.

Najmočnejše med odseki so deklinke zveze, ki jih je 64 s 3800 članicami, fan-

tovskih zvez pa 9; pevskih društev 32 s 663 člani, glasbenih odsekov 16 z 216 člani, dramatičnih odsekov pa 29 s 544 člani.

Naša društva razpolagajo s 121 knjižnicami s 48.454 knjigami. Največ društvenih knjižnic je v mariborskem in ptujskem okraju. Največ knjig ima celjske prosvetni okraj. Največ so prečitali v ljutomerskem okraju.

Letošnje leto je bilo leto fantovskih taborov in gospodarskih tečajev. Tabori so bili 26. maja na Brinjevi gori pri Konjicah, 30. junija pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah, 21. julija na gori Oljki, 25. avgusta pri Sv. Andražu v Halozah, 1. septembra v Jeruzalemu. Gospodarski tečaji so se vršili po vseh okrajih. Vseh okrajnih tečajev, na katerih so predavali oblastni kmetijski strokovnjaki o vseh kmetijsko-gospodarskih panogah, je bilo 23. Krajevnih gospodarskih tečajev pa je bilo 42. — Vseh tečajev se je udeležilo 3500 naših gospodarjev.

Kot narodno obrambno delo kaže lahko Prosvetna zveza na ustanovitev Slovenske straže, ki zasleduje z Narodno odbrano skupne narodno obrambne cilje.

ril mariborski Ljudski oder v matico. Za naše podeželske odre se je pretvo- Za vzgojo igralcev se je ustanovila dramatska šola.

Iz podanega blagajniškega poročila

je razvidno, da je znašal denarni promet Prosvetne zveze 670.712 Din.

Za nabavo novih knjižničnih omar in spopolnitev knjižnice se je dalo 46.800 Din in sicer za nabavo novih omar 17.800 Din, za nabavo novih knjig in revij pa nad 29.000 dinarjev.

Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik dr. Hohnjec, odborniki dr. Sušnik, profesor Babšek, dr. Jeraj (1. podpredsednik, urednik dr. Vatovec (2. podpredsednik), Maležič, Marko Kranjc, Kramberger, Kaučič; za namestnike pa so bili izvoljeni monsignor Vreže, podravnatelj Hrastelj, Stabej, profesor Mlaker, profesor Cajnkar in župnik Gomilšek.

Občni zbor Prosvetne zveze je poslal Njegovemu Veličanstvu kralju udanostno brzojavko: »Prosvetna zveza v Mariboru si usoja Vašemu Veličanstvu kot velikodušnemu protektorju ljudske prosvete in visokemu poborniku prave jugoslovanske ideje poslati izraz najglobokejše udanosti. Dr. Josip Hohnjec, predsednik.« Slična pozdravna brzojavka se je tudi poslala g. predsedniku vlade generalu Živkoviču.

Vurberg pri Ptujju. Vurberžani se pač malo kdaj oglasimo. Zato bi kdo mislil, da spimo. Tisto pa ne, saj so dolgi večeri, da še nam takrat ne diši. Zato so priredili naši vrli fantje in dekleta dne 24. novembra tega leta nad vse krasno in zanimivo igro »Na dan sodbe« s sledečim sporedom: 1. Pozdrav; 2. igra, pri kateri se je marsikatero oko zasolžilo in mnogo

Milo ELIDA Favorit

1437

src razveselilo; 3. Po predstavi je zapel moški zbor pod vodstvom gosp. organista krasno mило donečo pesem »Oj vsi tako«. Vse občinstvo je zaključilo prireditev z veselimi iz src še dvigajočimi klici Bog živi. Vsa čast našemu č. g. župniku za njegovo požrtvovalnost in trud, organistu in njegovim pevcem za njihovo krasno in mило pesem ter vsem vrlim fantom in dekletom! Želimo še kmalu kaj takega!

Hoče. Tudi letos v nedeljo dne 8. decembra pride Miklavž v dvorano našega katoliškega bralnega društva, da obdaruje vse pridne otroke. Ker je župnija velika in vsi pridni otroci ne morejo naenkrat v dvorano, zato nas bo posetil kar dvakrat in sicer ob treh popoldne in ob pol osmih zvečer. Milavžu na čast bo pred njegovim prihodom obakrat lepa gledališka predstava, pri kateri sodelujejo večinoma šolski otroci. Vsi prijatelj mladine in poštene zabave ste prijazno vabljeni!

Marenberg. Katoliško prosvetno društvo uprizaro v nedeljo dne 8. decembra ob tretji uri popoldne pri g. Brudermanu eno najlepših ljudskih iger »Lurška pastarica«, na katero se naša vrla dekleta pripravljajo z največjim veseljem in vnemo. Zato vabi odbor vse domačine in sosede, da se udeležijo te pomembne prireditve v obilnem številu.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Tukajšnja mladina proslavi Brezmadežno na njen praznik, dne 8. decembra, z lepo prireditvijo v dvorani društvenega doma. Spored obsega deklamacije in staro, a še vedno vabljivo in ganljivo igro »Lurška pastarica«. Pred mladinsko predstavo je kratko predavanje o Lurdu in lurških čudežih. Začetek ob treh popoldan. Vljudo zopet vabimo vse prijatelje naše mladine, njegena stremeljenja in hotenja. Napoinite prostorno društveno dvorano domačini in sosede sebi v dušno korist in zabavo, mladini pa v veselje! Ne boste razočarani.

Šmartno pri Slovenjgradcu. Tukajšnje prosvetne in cerkvene organizacije proslave 8. decembra na praznik Brezmadežne 50 letni jubilej mašništva svetega očeta Pija XI. s petjem, deklamacijami, živimi slikami in s tri dejansko igro »Izgubljen raj«. Ker je čisti dobiček namenjen dobrotelnosti, se cenjeno občinstvo najprijazneje vabi k obilni udeležbi.

Gornja Sv. Kungota. Velike reči so v teku v Gornji Sv. Kungoti. 26. decembra, na praznik sv. Stefana pridite ob blizu in daleč v Gornjo Sv. Kungoto k prekrasni zgodovinski igri »Sveta Neža in Fabiola«. Igrali se bosta tudi dve prekrasni smešnici tako, da se jih bo marsikateri spominjal še pozna leta. Če bi tudi vreme ne bilo ugodno, nič se bati, nič se ne ustrašite priti, ker kaj takega se ne vidi kdajkoli. V toplih gledaliških prostorih boš pozabil na zimo, če bi tudi zunaj bril mrzel veter. Tudi za lačne želodce bo preskrbljeno. Cene kot navadno: Sedeži 5 Din, stojišča 3 Din. — Podpirajte obmejno kulturno društvo.

Sv. Anton v Slovenskih goricah. Orliški krožek ponovi v nedeljo dne 8. decembra tega leta ob treh popoldne v društvenem domu na željo mnogih, ki zadnjič niso mogli priti igro »Lurška pastarica«. Vsi, ki ljubite Brezmadežno, pridite na njen praznik v obilnem številu!

Sv. Vid pri Ptujju. Igra »Jugoslavija prihaja«, ki je 1. decembra napravila tako dober utis, se 8. decembra ponavlja. Kdor je še ni videl, naj gotovo pride!

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru ima na praznik Brezmadežne, dne 8. decembra tega leta Miklavžev večer z igrico »Otroci pri sv. Petru«, in sicer ob treh popoldne. Vstopnina: Sedeži Din 4, stojišča Din 2, za otroke Din 1. Vsi prijazno vabljeni.

Velika Nedelja. Orliški krožek priredi v nedeljo dne 8. decembra popoldne po večernicah Miklavžev večer z zelo pestrim programom. — Vabljeni vsi v obilnem številu! Odbor.

Polzela. V nedeljo dne 8. decembra ob treh popoldne bo gostoval pri nas v dvorani gosp. Cimpermana dramatski odsek Gasilnega dru-

štva iz Šmartna ob Paki z igro Manice Komarove »Prisega o polnoči«. Igra je ena najlepših, ki je doživela v Sloveniji briljantne uspehe in ki se je uprizorila tekom 5 mesecev čez 40 krat. Polzelani posetite prireditev v obilnem številu!

Vrbje pri Žalcu. Miklavžev večer priredi orlovski odsek pri g. J. Debiču v četrtek ob 6. uri zvečer. Darila za otroke se naj oddajo v trgovini. V soboto popoldne je utonil sin lastnika Poljšakove žage v Vrbju. Dveletnega Franca Štrausa so našli v bližini grižkega mostu v strugi v nedeljo dopoldne.

Sv. Jurij ob južni železnici. Katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 8. decembra tega leta v dvorani katoliškega doma igro s petjem v štirih dejanjih »Divji in nedeljski lovci«. Na sporedu je tudi govor in deklamacije. Velika novost bo tudi, ko se bo v nedeljo prvič zasvetila električna luč na našem odru. Vsi prijatelji društva od blizu in daleč iskreno vabljeni.

Sladka gora. Naše katoliško izobraževalno društvo priporoča vsem članom, posebno pa uka potrebni mladini, da se marljivo posluje knjižnice. Posebno zdaj v dolgih zimskih večerih je vredno imeti dobro čtivo in potem prebrane knjige vrniti. Odslej se bodo knjige izposojevale od enih do dveh popoldne in po večernicah vsako nedeljo v kaplaniji.

Močan učenc za pekarijo se takoj sprejme. Ivan Zamuda, pekarija, Maribor, Frankopanova 9. 1456

Mlinarskega učenca sprejme Karl Golčnik, umetni mlin, Fram. Dobi hrano in stanovanje v hiši. Drugo po dogovoru.

DOPISI

Cenjene čitatelje opozarjamo na današnji uvodni članek!

Pobrežje pri Mariboru. V nedeljo dne 1. decembra popoldne je nenadoma preminul na Pobrežju tamošnji po Mariboru in okolici dobro znani gostilničar Franc Balon. Bil je doma iz Bizelskega in je kupil krčmo s posestvom malo pred prevratom. Bil je dober gospodar, skrben oče in vzgleden mož. Ostani mu ohranjen časten spomin!

Razvanje pri Mariboru. Preteklo nedeljo smo srečno spravili pod streho občinski proračun za leto 1930. Največje postavke izdatkov so: šola, vzdrževanje cest, izpeljava električne javne razsvetljave, poprava in povečanje pokopališča. Sklenjene so bile naslednje doklade: na zemljiški davek 30, zgradarino in pridobnino pa 50 odstotkov. Trošarina 70 para od litra. Razven tega se bo pobiralo občinske doklade tudi na druge alkoholne pijače, razven sadjevca. — V naši občini se že dolgo goji perutnina rujave štajerske pasme. Cena kokoši je do 60 Din, petelinov do 70 Din komad. Dobiti je vsako zaželjeno število teh živali. — Obrniti sen je na občinski urad v Razvanju, kjer se dobe vsa pojasnila.

Št. Peter pri Mariboru. Prejšnjo nedeljo so metavski fantje spet pokazali svojo grdo navado. Po preobilo zavžitem alkoholu so hoteli pokazati svojo korajžo. Gostilničarju Toplaku so pobili šipe, steklenice in drugo. Da bodo zanaprej imeli gostje in gostilničarji mir pred takšnimi razgrajaji jib bo treba pošteno kaznovati, da jim bo zanaprej minilo veselje do razgrajanja in pobijanja šip.

Ruše. Tu je umrl zadnjo nedeljo popoldne gosp. Jožef Lasbaher, ruški nadučitelj v pokou, bivši ruški župan in častni občan ruške in ločniške občine. Ob njegovi gomili žaluje vsa obširna župnija, saj je bil pokojni dobi polovici vseh župljanov skrben učitelj in vesten vzgojitelj. Posebne zasluge si je priboril kot župan ruške občine v hudih dnevih svetovne vojne. Bil je tudi s svojo hčerko Albino med

nesrečnimi žrtvami, ki jih je sovražni nemški nacionalizem tiral v graške zapore; pa tudi ta bridka krivica ni zlomila njegove krepke volje, delal je naprej za blagor ljudstva, zvest svojemu Bogu, zvest svojemu narodu. Težka srčna bolezen ga je še le prisilila, da je izpregel. Pa zdaj so ga čakali še težji dnevi; sam bolan je pokopal obe ljubljene hčerki. Kot tretji jima je sledil on sam, zapuščajoč osamljeno nad vse skrbno in vzorno soprogo. Umril je mož, kakršen se ne rodi vsak dan. Bodi mu ohranjen blag spomin v srcih hvaležnih učencev, za vsa njegova plemenita dela naj mu Bog podeli večno plačilo!

Gornja Sv. Kungota. Dne 25. novembra se je poročil v Gornji Sv. Kungoti vrli mladenič Andrej Marhald z mladenko Ivanka Reiterer na Cajziču. Kdor ne pozna blagega Andreja, ki je izvrsten sodar ter vedno zaposlen. Vsak hoče imeti dobrega Andreja kot sodarja, zato njegov delokrog sega daleč čez meje naše župnije. Z dušo in telesom je tudi vnet igralec našega prosvetnega društva ter ima od Boga poseben talent za gledališkega igralca, in je pri lanski prireditvi očaral s svojim milim nastopom kot pastir na betlehemski planjavi vse navzoče gledalce. Bog mu daj, da bi našel s svojo ženo Ivanka v novem stanu blagoslov, in srečo in da bi ostala tudi zanaprej zvesta člana našega društva. Pri veseli gostiji pa se je nabralo za naše katoliško prosvetno društvo 65 Din, za kar jim Bog plačaj!

Jarenina. Učenci osnovne šole v Jarenini uprizorijo v nedeljo dne 8. decembra ob 3. uri popoldne igrico »Miklavž prihaja«. Nato sledi Miklavžev obdarovanje otrok. K tej ljubki prireditvi iskreno vabi vse majhne in velike Miklavž.

Sv. Anton v Slovenskih goricah. Ob priliki blagoslovljenja križa in ob desetletnici poroke Franca in Marije Zorko v Brengovi se je nabralo 305 Din za novo bogoslovje. Vsem darovalcem iskrena zahvala!

Sv. Anton v Slovenskih goricah. Dne 24. novembra so slavili v hiši Genovefe Zagoršek v Smolincih fantje Katarinin god. Vsled zavživanja šmarnice so se skregali in prišlo je do pretepa, v katerega poteku je udaril Janez Zagoršek posestniškega sina iz Andrej Ferdinanda Kuri z motiko po glavi, da je poknil lobanja in leži fant sedaj nezavesten. — V Kunovi, župnija Negova pa so se tudi steplji fantje v pijanosti in je bil eden od njih z nožem nevarno ranjen in leži v domači oskrbi v Oseku. Natančnejši podatki se še niso mogli dognati.

Gornja Radgona. Ob priliki blagoslovitve križa pri g. Janezu Znidariču, posestniku v Črešnjevcih št. 27. so zbrali prijatelji revnega dijaštva za Dijaško kuhinjo v Mariboru 100 Din. Vsem darovalcem iskrena zahvala!

Od Kapele pri Radencih. V Boračovi smo obhajali v nedeljo dne 24. novembra pri dobri krščanski Rihtarčevi družini lepo slovesnost — posvetitev presv. Srcu Jezusovemu. Pri tozadevni pogostitvi smo se spomnili na pomanjkanje delavcev v vinogradu Gospodovem ter nabrali za sklad nove bogoslovnice 120 Din. — Srce Jezusovo naj vsem dobrohotnim darovalcem tisočero povrne!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Na sedmini po pokojni Mariji Munda v Bratonečicah se je nabralo za mariborsko bogoslovje 125 Din.

Ormož. V Pušencih je umrl nagle smrti mlinar in posestnik Anton Senčar. Zvečer je bil še židane volje med družino, igral na klavir in pel, zjutraj je bil že mrlič, ker ga je zadela kap. — Na ormoški osnovni šoli se je pričel pouk za kmetsko nadaljevalno šolo in gospodinjski tečaj, na Humu pa tudi gospodinjski tečaj. — Neka 29 let stara Klara Cvetko iz štrigovske fare je v tukajšnji bolnici opravila na smrtni postelji prvo spoved in prejela prvo sveto obhajilo. V detinskih letih je padla s poda, se poškodovala, da ni mogla govoriti in ker je bila nekoliko zaostala, je niso pošiljali v šolo. Vendar je dekleta samo od sebe želelo prejeti svete zakramente in je prav

vzgodno umrlo. — Za vse svetnike smo opazili nekaj novih čednih nagrobnih spomenikov na tukajšnjem pokopališču. Grobovi so bili lepo urejeni in ozaljšani. — Nekje se je dete igralo na oknu s kuhinjskim nožem, pa mu je nož padel na cesto in do krvi ranil v glavo nekega mimo idočega moža. Le sreča, da ni bilo hujše nesreče. Dotična mati bo v bodoče pač bolj pazila na otroka.

Ormož. Srečal sem se s starim modrijanom Premetenčkom. Tožil je, kako se ljudje za prazen nič in za manj kot oslovsko senco prepirajo in tožarijo in napravljajo drug drugemu nepotrebne stroške. Samo nekaj ljudi se pri tem smeje, je rekel in ti ljudje molijo vsako jutro, če sploh molijo kaj, da bi Bog ljudem še bolj pamet zmešal. Pravil je, da je bral v starih bukvah, kako so v starih časih prepirljivce in tožarnike zdravili. Če sta se mož in žena prepirala in tožila, so ju zaprli v ozko kletko, jima dajali pičlo hrano in samo eno žlico, da sta si jo morala drug drugemu posojevati. Isto so storili s sosedi in mejaši, če so se pregrdo imeli in ni bilo sloge med njimi. Hajdi — oba v eno luknjo, iz enega lonca sta jedla in z isto žlico zajemala. In Premetenček je pristavil, da bi najbrže tudi danes tako »vraštvo« pomagalo. — Na zadnjem sejmu je nek Hrvat kupil kravo od človeka šostran Drave. Ko pa bi se moral šteti denar, je Hrvat trdil, da se je pogodil za »forente«, prodajalec pa je kričal, da ni mislil dati za toliko in toliko »rajnškov« ali goldinarjev, ampak za ravno toliko dinarjev. Prepričal je šel sem in tja; kupec ni hotel dati dinarjev, prodajalec pa se je branil sprejeti forente, ker bi bil na vsak način močno oškodovan. Krava pa je med tem pogumno korakala po hrvatski zemlji in se ni brigala za to, ali je prodana za forente, ali krone, ali dinarje. Konec je naredila žandarmerija in Hrvat je lahko spravil v žep svoje forente, drug pa je gnal veselo domov kravico, ki je bila že v tako veliki nevarnosti. In je med potjo premišljeval, koliko stoletij bo še trajalo pri nas, da bodo ljudje v eni državi poznali samo en denar in se bodo stare šare otrešli.

Osluševci. Po komaj 6 dni trajajoči bolezni je v torek dne 26. novembra tega leta umrl 28 letni kovač Andrej Večerjevič radi prekasne operacije slepiča. Med vojno, ko je bil pokojnikov oče pri vojaki, se je le ta izučil kovaške obrti pri splošno znanem kovaškem mojstru gospodu Tomažu Korpar v Osluševcih. Za časa služenja kadrovskega roka se je pokojnemu Večerjeviču posrečilo priti v aeroplanško delavnico v Novem Sadu, kjer se je v svoji stroki izdatno izpopolnil. Po končanem vojaškem službovanju se je vrnil domov, kjer je po svojem umrlem očetu prevzel kovačijo ter isto postopoma z modernim kovaškim orodjem izpopolnjeval tako, da je zadnji čas slovela njegova delavnica kot ena najbolj popolnih v celi okolici. Ker je bilo njegovo delo dovršeno in je bil dostopen željam naročnikov, povrhu pa njegovi računi zmerni, je bil z delom vedno preobložen. Za časa lanskoletne regulacije Drave, mu je vodstvo iste poverilo vsa kovaška dela, na kar je bil ponosen, zanj samega za dokaz zaupanja. Pogreb, ki se je vršil v četrtek dne 28. novembra tega leta, ki ga je vodil šentlenski župnik g. Zadravec ob asistenci mariborskega stolnega kapelnika g. Gašpariča ter gg. kaplanov Čarfa in Piveca, je pokazal, kako priljubljenost je pokojnik v vseh slojih užival. Vence z napisi mu je poklonilo izobraževalno društvo, kateremu je pokojnik na smrtni postelji iz svoje zapuščine poklonil 1000 Din, njegovi prijatelji, sosedje in prijateljice, domači in nešteto drugih, tako, da je bil voz s krsto od od vencev zakrit. Društveni pevske zbor pod vodstvom g. Šolskega upravitelja Megla mu je za slovo zapel tri žalostinke, z nagovorom pa sta se poslovila g. župnik Zadravec in pokojnikov sosed Joško Lah, ob katerih ni ostalo nobeno oko suho. Tebi, dragi Andrej, naj bode domača zemljiča lahka!

Konjice. Dne 23. novembra je bil poročen v Belgiji v mestu Eyzden g. Rudolf Jevšenak s Prihove z gdč. Nežiko Grenkuš iz Gabrovlj, hčerko Alojzija Grenkuš v Gabrovljah. Bila je več let cerkvena pevka in izvrstna igralka v društvenem domu v Konjicah.

Galicija, občina Velika Pirešca. Na dan svete Katarine dne 25. novembra smo spremili k zadnjemu počitku ugledno posestnico, zlato mater in babico, kakor tudi sosedo gospo Nežo Videnšek iz Podgore, okraj Sv. Kunigunda. Kako je bila rajna, ki je dosegla visoko starost 82 let, priljubljena med svojimi farani, je pokazal njen pogreb. Na njeni zadnji poti jo spremljajo veliko prijateljev iz domače in sosednih župnij. Pri hiši žalosti je župan in bivši poslanec gospod Krajnc v iskrenih besedah povzdignil vrline nepozabne pokojnice kot matere, stare matere, vzorne gospodinje in svetovalke vsem, ki so se k njej zatekali v raznih prilikah. V njeni hiši ni bilo slišati ne prepira ne kletve. Posebno je še gospod župan omenil, kako dobro in vzorno je rajna navzlic visoki starosti gospodarila na domačiji za časa cele vojne in ujetništva mladega gospodarja. Proti koncu svojega lepega govora je postavil gospod župan pokojnico vsem mladim gospodinjam za vzgled kot ugledno gospodinjo in globoko verno ženo. Ravno tako je pri odprtem grobu še domači gospod župnik v srce segajočih besedah orisal življenje rajne kot vzorne matere in vzgojiteljice svojih otrok, vnukov in pastork, kakor tudi globoko krščanske žene. Siromakom in cerkvi je bila njena roka vedno mila. Draga Nežka, spavaj v miru! Na svidenje nad zvezdami! Njenim domačim pa naše iskreno sožalje!

Sromlje pri Brežicah. Naša Marijina družba, fantovska in dekliška, je v dveh mesecih zgubila pet članov, ki so vsi samski stan zamenili z boljšim zakonskim stanom. Tako se je 30. septembra poročil uradnik vzajemne zavarovalnice gosp. Kljun Franc, organist s korno pevko, družbenko Kostrevec Marijo. 25. novembra so pa pred poročnim oltarjem stali 4 člani Marijine družbe, namreč dva brata: Petan Martin iz Sromelj št. 4, prednik naše Marijine družbe in njegova družica Matjašič Francka, članica Marijine družbe in pa član Marijine družbe Petan Alojz z družbenko Krošelj Angelo. Na gostiji se je nabralo za naše izobraževalno društvo 130 Din. Prava sreča naj vse te zakonske pare spremlja do konca njihovih dni! — Vinska kupčija se je tako hitro razvila, da je razen kakih 1000 hl vse vino razprodano.

ZA NAŠO DECO

O Miklavžu.

Temno je v sobi. Otroci sedijo v njej čisto sami. Danes pride sveti Miklavž. Kdo se ga boji? O, kdo se bo bal Miklavža! Lizika reče: »Jaz vem pesmico o svetem Miklavžu:

Miklavž, Miklavž,
kako rada te imam!
Le pridi, le pridi,
moliti že znam!»

»To ni nič! Jaz vem boljše pesmico!« je zaklical predrzni Mirček. Postavil se je sredi sobe in je začel:

»Ljubi, ljubi moj Miklavž,
misliš, da se te bojim?
Če nam prideš danes sem,
kar naženemo te ven!«

»Da, da, to storimo!« je zaklicala vesela družbica.

Čuj! Kaj je bilo to? Kaj ropoče po stopnicah? Kaj tava tako nerodno okrog? Vedno bliže prihaja. Kje je zdaj oče? Zvoni. Ropoče pred durmi. Hu, tu je. Miklavž, dolgo brado ima. Z globokim glasom vpraša: »Ali so bili otroci pridni?«

Čisto tiho je v sobi. Nihče ne črhne besedice. Mirček stoji v kotu — in se joče.

Zgodba o kolaču.

(Pravljica.)

Živela je kmetica, ki je imela nekoč šest mlatičev na skednju, katerim je pekla kolače za zajtrk. Enega je preveč spekla, tako, da je bil na eni strani na pol ožgan. To mu ni prijal. Zato je skočil iz ponve in je klical: »Utečem ti!

Tekel je iz kuhinje, skozi vežo ven in mimo skednja na polje z besedami: »Utekel sem ženi iz ponve in utečem tudi vam mlatiči!« — Vseh šest mlatičev je teklo za njim in kolač se je moral žuriti, da ga ne ujamejo. Prvi hlapec mu je bil že kar blizu za petami in malo je manjkalo, pa bi ga bil s cepcem. Ali kolač jo je ubral na polje in mlatiči so se vrnili.

Na polju ga je srečal zajec. Kolač je kričal: »Utekel sem ženi iz ponve, utekel sem šestim mlatičem in utečem tudi tebi, zajček kratkorepek!« Zdaj pa zajec za njim. Dohitel bi ga bil, če se ne bi bil obrnil kolač proti gozdu, kamor zajec ni hotel, ker se je bal lisice.

In res, tudi lisica je prišla. Kolač je zopet rekel: »Utekel sem ženi iz ponve, utekel sem šestim mlatičem, utekel sem zajčku kratkorepku in utečem tudi tebi, lisica debelorepka!« To je lisico prav pošteno razjezilo in hajd za kolačem. Ta pa jo je usmeril proti kmetiji, kamor zopet lisica ni mogla, ker se je bala psa.

Na dvorišču je stala stara svinja z enajstimi mladiči. Kolač je moral seveda tudi tu kričati: »Utekel sem ženi iz ponve, utekel sem šestim mlatičem, utekel sem zajčku kratkorepku, utekel sem lisici debelorepki in utečem tudi tebi, stara čofčof!«

»Kaj praviš?« je vprašala stara svinja in se je delala, kakor da ne bi dobro slišala. Kolač je pritekel malo bliže in se je postavil pokoncu pred svinjo. Ta je iztegnila rilec, kakor da bi hotela natančno poslušati, in kolač je začel: »Utekel sem ženi iz ponve, utekel sem šestim mlatičem, utekel sem zajčku kratkorepku, utekel sem lisici debelorepki in utečem tudi tebi stara...«

Haps! Stara svinja je hlastnila in je požrla polovico kolača. Druga polovica je zlezla brž v zemljo. Stara svinja je takoj začela rit; kajti hotela je imeti še drugo polovico. Poklicala je svojih enajst mladičev, da ji pomagajo pri iskanju. Ali kolikor so tudi rili, druge polovice kolača niso mogli najti.

Od tega časa rijejo vse svinje po zemlji okoli, pa druge polovice kolača še niso mogle dobiti.

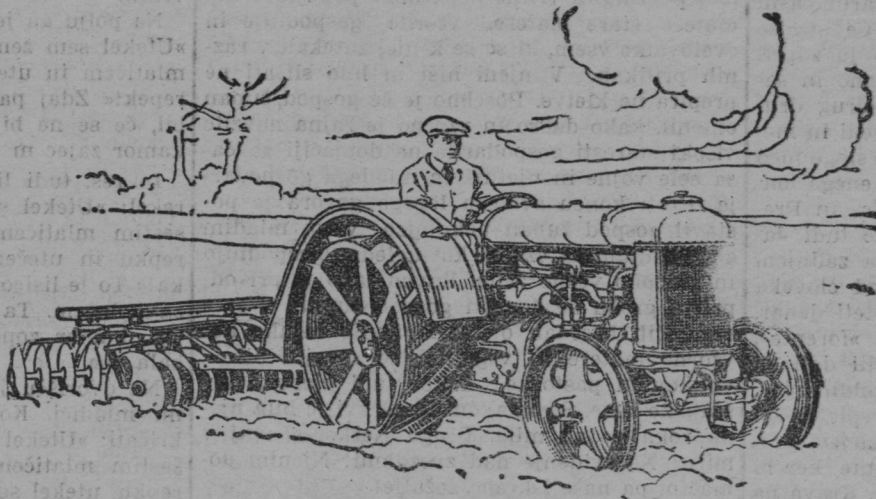
Posledica nepremišljenosti

Na večer je bilo. Pri županovih je bila mlada dekla sama doma in je baš stopila iz kuhinje v sobo, da bi vse pripravila za večerjo. Pričakovala je, da se županovi vrnejo, ki so bili odšli na vas po nekem poslu. Dekla je prižgala najprej petrolejko, da bi potem pripravila mizo. Svetilka je slabo gorela in dekla je videla, da je bilo v njej premalo petroleja. Čula je sicer že pogosto, da se ne sme prilivati petroleja, če luč gori, ker se lahko pripeti nesreča. Kljub temu je šla po steklenico, je odvila gorilnik in je vlivala petrolej. Čeprav je mislila, da je vse napravila prav spretno, kljub temu je bila preblizu luči in naenkrat se je pojavil svetel plamen. Vsa preplašena je vrgla svetilko na tla in je hotela pogasiti ogenj. Pri tem si je zelo ožgala roke. Kriček je tekala po sobi sem in tja.

V tem trenutku je vstopil gospodar z ženo in deco. Takoj je razumel, kaj se je zgodilo. Brž je pobral par vreč in pokril že tlečo mizo ter je tako pogasil ogenj. Prihiteli so še drugi ljudje in so priskočili k dekli, katera je imela hude opekline. Sreča je hotela, da se ji ni vnela obleka. Deklo so morali spraviti v bolnišnico, kjer je trpela več tednov težke muke.

Gotovo ne bo nikoli več prilivala petroleja v že gorečo svetilko.

Vi plačate za novi Fordson, ako ga kupite ali ne!

Od oranja do spravljanja žetve plača kmetovalec, kateri dela z volli ali s konji, za en Fordson-tractor, brez da ga poseduje.

Izkušnja mnogih desetstisočev lastnikov Fordsona je dokazala, da se prihrani pri vsakem delu s Fordsonom, polovico do dve tretjini časa, katerega se sicer uporabi pri delu z vprežno živino. Poleg tega se vrši delo s Fordsonom mnogo natančneje in boljše.

Posebno prednost pa ima delo s Fordsonom z ozirom na stroške.

Poleg tega se zamore rediti mesto vprežne živine klavna in molzna živina, ker za košnjo in spravljanje krme za isto, skrbi mnogo hitreje in temeljiteje, Fordson.

Poleti in pozimi zamorete polno uporabljati na Vašem posestvu Fordsona, ker se najde tudi pozimi mnogo dela zanj, posebno, ako posedujete tudi gozdove.

Na ta način se zavečate mnogih prednosti, katere prinaša kmetovalcu uporaba Fordsona. Vendar je novi Fordson mnogo bolj v stanju, obratovati dobičkanosno za svojega lastnika, kot je bil stari, ker je novi popolnejši, močnejši in tudi bolj ekonomičen v obratu.

Zahtevajte od najbližnjega zastopnika brezobvezno predvedbo.

Cena Din 53.000,- ocarinjeno.

Nihče nima vpliva na tržne cene, pač pa na lastne delavne stroške. — Vsaka zmanjšava istih, poveča njegov dobiček.

Vi in Vaša družina imate pravico na ta postranski zaslužek in na proste ure, katere Vam nudi Fordson-tractor.

Ženske skrbi

ne prenehajo nikdar — skrbi za mladost in lepoto . . .

Ako tudi Vas mučijo te tajne skrbi, tedaj poskusite enkrat **FELLERJEVO ELSA-CREME-POMADO**, katera s svojimi posebnimi sestavinami hrani, varuje in pomlajuje Vašo kožo. Mozolji, solnčne pege, zajedavci — vse izgine brez sledu, izginile so tudi gube, te prezgodnje znanilke starosti! Za nego las močna **ELSA-POMADA ZA RAST LAS**, ki krepi lasišče, odstranjuje prhljaj in napravi lase mehke in blesteče.

Po pošti 2 lonca ene ali po 1 lonec vsakee Elsa-pomade stane 40 Din franko ako se denar vpošlje naprej, po povzetju 50 Din.

ELSA-SHAMPOO izvrsten za pranje glave 1 kom. 3 Din 30.

ELSA-MILA ZDRAVJA IN LEPOTE v 7 vrstah: milo iz lilijinega mleka, lilijine kreme, iz rumenjaka, glicerino, boraksovo, katranovo in milo za britje.

Po pošti 5 kom. Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko, ako se denar vpošlje naprej po povzetju 62 Din. 1467

Dan za dnevno negujete telo z Elsa-preparati!
TO POMAŽA!

Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elsatrg 341.

Dve izvrstni travniški brani po ceni na prodaj.
Leopold Štemberger, Gabrovlje, p. Slovenske Konjice. 1491

Oferja sprejmem, ki je vajen poljskih del s konji. Zena pomaga samo pri najmanjših delih. Več ustmeno. Naslov v upravi. 1482

Lisiče, dihujeve, kumine, zajče, bele podlasice in druge zimske kože od divjačine kupuje po najvišjih cenah J. Ratej, trgovec, Slov. Bistrica. 1475

Sprejmem takoj 2 šiviljski učenki, tudi s hrano in stanovanjem po dogovoru. — Lizi Kurter, šivilja, Maribor, Smetanova ulica 38a/I. 1471

Ena dvostanovanjska heša z 1 oralom zemlje se proda v Račju, 10 minut od kolodvora. Pripravna za vpokojenja. Naslov v upravi pod »Mirni dom«. 1472

Dobro idočo pekarije se da takoj v najem na več let, tik velike tovarne. Vpraša se v upravi lista. 1473

Trte za rudeče vino, Cepljena izabela, kom. 1 Din 50 para, samorodna trta Jurkomadera koma 50 para proda Franc Petek, trsničar v Trnovcih, p. Sv. Tomaž pri Ormožu. 1470

20% kronske Bone kupuje **PICHLER, Gosillna Društveni Dom, Pinj.** 1469

Vse blago ceneje

prodajati a vendar dobavljati v najboljši kakovosti more svetovna razpošiljalna tvrdka H. SUTTNER, iz razloga, ker ji to omogoča njen ogromen promet. Za samo

22 Din se dobi fino poniklano brivsko pripravo št. 12.207 z 2 ostrinama, zelo lepo izdelano. A **danajska ročna harmonika** št. 13.116 z 10 tipkami, 2 basi, dvovrstna, velikosti 24 x 11 1/2 cm, z 10 gubami na mehu, v lepi izdelavi stane samo

168 Din po povzetju ali če se denar vpošlje naprej, brez vsakega rizika, ker to, kar ne ugaja se zamenja ali pa se vrne denar.

Glazbila, p ašče za dame žepne nože, gospode in otroke, brivske potrebščine, perilo, jekleno robo, čevlje, obleke, kuhinjske predmete, nogavice, igrače in tisoče raznih predmetov za vse namene v veliki novi ilustrirani domači knjigi. 1486

Tudi vi dokite brezplačno to knjigo, ako jo z dopisnico zahtevate od svetovne razpošiljalne tvrdke

H. SUTTNER, LJUBLJANA ŠT. 992.

Ugodno prodam

radi selitve pohištvo mojega stanovanja po sobah ali posamezno, gosposka soba, jedilnica, spalnica, predsoba, kuhinja, vse v najboljšem stanju, moderni komadi s pripadki: šivalni stroj, štedilnik za kurjenje s plinom ali drvamami kombiniran, nov Continental pisalni stroj, Wertheim-blagajna, lustri, stori, porcelan, service, srebro, stenske slike, perzijske preproge, filce-odeje itd. Ugodna prilika za mlade ali novo poročence.

Jurij Ehl, Maribor, Maistrova ulica 6, pritličje.

Zelo znižane cene za MIKLAVŽA

v galanteriji, igračkah, drobnariji, hišni in kuhinjski opremi. Perilni trak bel ali barvan meter 1 Din, naprej 6 parov moških nogavic 39 Din, 6 parov damskih nogavic 39 Din, 6 žepnih robcev 14 do 18 Din, 6 ovratnikov, trdih ali kavčuk 18 Din itd. En poskus in vi ostanete stalen odjemalec.

JOSIP MLINARIČ, Maribor, Glavni trg 17

lepjeme
Pletarna
Pictijce
M. Vežjak, Maribor,
trnjska ulica 17. 1538

Najboljši in najcenejši rum si sami naredite, če si kupite **Rumov cvet** v drogeriji WOLFRAM (Kanc), Maribor, Slovenska ulica. 1302

Primarij dr. Černič Mirko, specialist za kirurgijo se je preselil in ordinira v sanatoriju v Mariboru, Gosposka ul. 49 (tik gimnazije) tel. št. 2358 od 8.—9. ure in od pol 14.—15. ure. 1426

Začetek revolucije v Afganistanu.

Nemški inženjer seje vrnil te dni iz Afganistana in podal nemškemu časopisju opis o početku revolucije v Afganistanu (Osrednja Azija). Upor je povzročil pobeg v našem listu večkrat omenjenega kralja Amanulaha, ki se je naselil sedaj v Evropi.

Inženjer piše:

Pod kraljem Amanulahom sem bil poklican v Afganistan, da bi gradil ceste skupno z še enim ruskim inženjerjem. Kraljevi guverner nama je naročil, naj izpeljeva moderno cesto po poti skozi močvarno ozemlje, katero so uporabljale doslej karavane. Dobivala sva plače 500 dolarjev na mesec. Prideljen nama je bil Armenec kot tolmač in 400 domačinov-delavcev. Delavstvo je pripadalo hribovskemu plemenu »Schinwahis«.

Delali smo od 3. ure zjutraj do 10. ure predpoldne. Temu delovnemu času je sledil 5 urni odpočitek radi neznošne vročine. Od 3. ure popoldne do osmih zvečer smo bili zopet na delu.

Zvečer smo se potegnili: Rus, Armenec in jaz pod skupen šotor. Ruski tovariš je imel gramofon, sluge so nam pripravili samovar in varili smo tedne in tedne vedno isto hrano: dateljne in riž ter riž in dateljne. Vsak večer so tulili krog nas šakali in se opasno bližali šotorom. Moral je vedno kateri od nas ven, da je prepodil s streli zverjad. Nekaj neznošnega so v teh krajih komarji, kojih pik povzroča malarijo. Radi teh nočnih gostov smo morali počivati pod gosto mrežo.

Domače delavstvo nam je bilo spočetka udano ter delalo marljivo. Nečega večera smo zapazili na potu mimo nas karavano, s koje spremstvom so se delavci dolgo ter živahno razgovarjali. Koj drugi dan za tem so nas gledali sovražno, vršili delo leno, a zvečer so pobegnili. Naši sluge so nam povedali, da je karavana nahujskala domačine na pobeg. Iz platna za šotore so si sešili obleke ter izginili. Sedaj nam je bilo tudi jasno, da támošnja budistična duhovščina ni obiskovala delavcev radi spodbude k bogoslužju, ampak zavoljo hujskarije na upor proti kralju, ki je začel uvajati v deželo novotarje kakor so ceste.

Medtem so se vrnili od guvernerja 3 možje, ki bi nam naj bili prinesli denar za nas in de-

Hmeljarstvo nese, a samo onemu, ki zna hmeljariti in hmelj prodati. Kupite zado knjigo **HMELJARSTVO!** Stane Din 50, vezana Din 60. Dobi se v Cihovi tiskarni v Mariboru.

Starost se bliža

in obenem njene težave. Utrujenost, glavobol, omotičnost in srčna tesnoba se javljajo, delasmožnost popušča. Lečenje z **PLANINKA** zdravilnim čajem odstrani pojave ostarelosti. Naravni **PLANINKA** zdravilni čaj pospešuje obtok krvi, čisti in redči kri, s tem se pa odstranjajo znaki ostarelosti in se ohranja delazmožnost do visoke starosti.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi **PLANINKA** čaj **BAHOVEC**, v plombiranih paketih po Din 20- in z napisom proizvajalca: Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana.

Ali že poznate novo trgovino s čevlji v Mariboru

Zajamčeno domače ročno delo vseh vrst vsakdanjih in prezimnih čevljev za veliko in male za ženske in moške. Oglejte si brez obveznosti nakupe.

Cene nizke! 1929 Velika izbira.

E. ZIBERT d. z o. z., Maribor, Glavni trg 18

Za božične praznike

kupimo letos v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

JASLICE iz lepenke po ceni 3.—, 5.—, 6.—, 7.—, 7.50, 13.—, 20.—, 23.—, 24.—, 48.—, in 70.— dinarjev.

JASLICE IZ LESA: srednje Din 2.940.—, velike Din 4.000.—.

OKRASKE ZA BOŽIČNO DREVO.

SVEČICE ZA BOŽIČNO DREVO.

PAPIR, KREP IN SVILENI, kot tudi listje za izdelavo rož.

IZREDNO LEPE IN POCENI RAZGLEDINCE.

Božična in novoletna darila za otroke in odrasle!

Vse blago je na novo došlo, zato v najboljši in novi izdelavi!

TRGOVCI POPUSTI

Kupujte torej

V TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU

Perje in puh

očiščeno češko,

kupite najceneje in sicer že od **25.- Din** naprej pri

JAKOB PREAC, Maribor

Gosposka ulica 8.

1465

2 tovorna avtomobila

1½ tonski Fiat in 2 tonski Ford, 1 Indijan-motocikel s prikolico ter kompletno opremljena delavnica za popravila avtomobilov, 2 peči na žagovino, vse v najboljšem stanju se za primerno ceno proda radi selitve.

1486

Jurij Ehl, Maribor, Maistrova ulica 6
prtiličje.

Naročite se na „Slov. Gospodar“

Kovaški pomočnik se takoj sprejme. — Vrabl Anton, Sv. Jurij v Slov. goricah. 1484

Organist za ljudsko petje navdušen, rokodelac, sam ali poročen se sprejme **takoj** v župniji Gornja Sv. Kungota. Cerkveno predstojništvo. 1488

Dekle, siroto 14 do 16 let staro vzameta takoj v službo, potem za svojo kmetska zakonca brez otrok. Naslov: »Dekle 14«, poštnoležeče Ormož. 1489

Harmoniko Lubas, 3 vrstno, močno, še ko novo prodam. Seme, Ptuj, Hotel Slon. 1490

Posestvo štiri orale, četrta ure od cerkve se proda. Nova hiša z opeko krita, dve stanovanji, ameriški vinograd, sadonosnik, njiva, gozd in studenec pri hiši. Cena 40.000 Din. Spodnja Voličina št. 65, Sv. Rupert v Slov. goricah. 1483

lavstvo. Guverner ni dal niti beliča, pač pa nam sporočil, da je utekel kralj Amanulah iz glavnega mesta Kabul.

Kljub temu smo sklicali vodje preostalih delavcev in jim sporočili, da bodo dobivali večjo plačo, ako ostanejo na delu.

Za naše obljube se niso Afganistanci prav nič zmenili. Koj isti večer so uničili vsa doseđanja dela, merjenja z instrumenti vred in utekli med upornike.

Sedaj je bil tudi čas za nas, da se rešimo najurnejših korakov.

Zaježdili smo konje in vzeli seboj le živila. 16 dni smo bili na potu po stezi: Herat—Kandahar. Prebivalstvo nas je gledalo strupeno. Prav nič nismo mogli kupiti, ker smo bili razkričani kot kristjani, ki so se upali graditi cesto proti volji Alaha (mohamedanski bog). Zadnje tri dni so nam pošla živila in hrana za konje. Celi ta čas nismo zavžili nič in konji so bili sestradani do kosti.

Ko smo vendar-le dosegli Kandahar, smo zvedeli, da je naš gospodar in kralj Amanulah že davno preko meje. Zahtevali smo od oblasti zaostanke naše plače, a se nam je vse smejalo

in svetovalo: zadovoljni bodite, ako izginete živi preko meje.

Ni nam preostalo drugega, kakor da smo šli peš do meje v Indijo, kjer smo se lahko poslužili železnice do glavnega mesta Kalkuta. Tukaj sem se ukrcal na ladjo in se odpeljal nazaj v Nemčijo.

Poznejša dolgotrajna krvava revolucija je uničila vse, kar je ustvaril dobrega, obče koristnega in lepega evropsko naobraženi kralj Amanulah. Bogznaj, kedaj in kdo se bo zopet upal, lotiti prepotrebne modernizacije neizmerne Afganistana, ki hrani nepregledna bogastva, a jih ne zna in noče izrabljati.

Najstarejši opis ljudožrcev.

Kmalu po Kolumbovem odkritju je postala obala Severne, Osrednje in Južne Amerike torišče Evropejcev, ki so hoteli obogateti kar preko noči. Ravno radi hlastanja po zlatu in sploh po bogastvu se je beli človek tako hudo osovražil Indijancem. Pri stremljenju za ameriški zakladi je prišlo tolikokrat do krvavih obračunov med Evropejci samimi. Spore belega človeka je uporabljal in obračal Indijanec v svoj prid. Še

STREGB

cerkvene vseh velikosti, navadne, voščene Ia, Iia in IIIa, slikane — KADILLO po najugodnejših cenah
Kupite v TISKARNI SV. CIRILA V MARIBORU, KOROŠKA CESTA 5.

Brezpogojno

si oglejte pred nakupom **ODEJE** najnovejši ilustrovani cenik veletrgovine **STERMECKI**, katerega dobite na zahtevo takoj brezplačno. Izbrali si boste lahko prešite odeje vseh vrst solidne ročne izdelave po sledečih nizkih cenah: flanel 150, kambrik 144, ruš 150, klot 165, rožast 280, tiger 48, 50, posteljne garniture 230, 275, madras garniture 78, 89, preproge na meter po Din 22-50. Razen tega najdete v ceniku še mnogo drugih predmetov po najnižjih cenah. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar. Cez Din 500—poštne proste pošiljke. 965

VELETRGOVINA R. STERMECKI, CELJE, št. 24, Slov.

Budilke po Din 50°

Zajamčeno prvovrsne izdelke kupite samo pri urarju

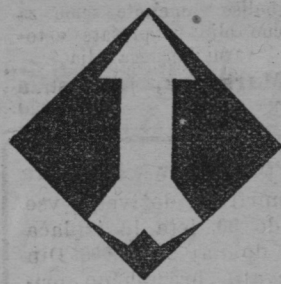
M. Ilger-jevem Sinu

Ure,
latnina,
očala.

Maribor, Gosposka ulica 15
1478
Popravila hitro, dobro in poceni!

A. Senčar & Sin Ptuj

Monopolna veleprodaja soli

Živinska sol došla

Rupujemo jajca, fižol, suhe gobe, zrnje, surovo in kuhano maslo, vinski kamen i. t. d.

Zamenjava prisnega najboljšega bučnega olja.
1478 1421

Kupim čez 12 oralo v dobrega posestva z vinogradom. Cenj. ponudbe in navedbo cene pošljite do 10. decembra na naslov: Antun Bajc, Slov. Konjice 23.
1464

Sprejme se dobra kuharica, ki bi opravljala vse gospodinjske posle v večji trgovini z mešanim blagom. Naslov v upravnistvu.
1421

danes nepregledno bogato in po obsegu neizmerno južno-ameriško pokrajino Brazilijo so si razdelili med seboj v prvih letih po odkritju francoski in portugalski trgovci. Ako so se kje križale njih koristi, je prišlo do bojev med obema.

Znana je stara portugalska braziljanska naselbina sv. Vincencij. Tukaj sta bivali krog leta 1500 ob morski obali indijanski plemeni: Tupinikis in Tupinambas. Prvi so bili zavezniki Portugalcev, drugi Francozov.

Leta 1554 so zgradili Portugalci v kraju Bertioja ob morju s trdnjavo St. Maro. Za trdnjavskega poveljnika so postavili Nemca z imenom Hans Staden iz Homberga v nemški državi Hessen. Ta je izdal leta 1557 v nemškem mestu Marburg tiskano delo, ki nosi naslov: »Resnica in popis dežele divjih, nagih in strašnih ljudožrcev, ki leži v Novem svetu. Pred in po Kristusovem rojstvu v deželi Hessen ta pokrajina ni bila znana, do teh dveh preteklih let, ko jo je Hans Staden iz Homberga v Hessenu spoznal in tiskano obelodanil.«

Poveljnik Staden opisuje v svojem popisu, kako se je podal bolj v notrajnost Brazilije, da bi streljal divje svinje. Kar naenkrat so ga ob-

1440

Reuma je strašna in zelo razširjena bolezen, ki se ne izogne niti bogatši niti siromaku in išče žrtev, kakor v palačah tako tudi v kočah. Prerazlične so oblike v katerih bolezen nastopa, največ boleznij je pa takih, ki se nazivajo z najrazličnejšimi imeni, medtem pa niso nič drugega kakor

reumatizem

Enkrat bolijo kosti in členki, drugi členki otečejo, pohabljene roke in noge, trganje, zbadanje v raznih delih telesa, celo oslabiljenje vida, vse to so posledice reume in bolečin v kosteh. Kakor so različne oblike s katerimi se bolezen pojavlja, ravno tako številna so mogoča in nemogoča zdravila, medicina, miksture, mazila itd., ki se trpečemu človeštvu ponujajo. Na več teh sredstev ne more popolnoma ozdraviti, kvečjemu bolečine samo ublažiti. To, kar vam pa mi priporočamo je popolnoma neškodljiva zdravilna pijača, katera je že

mnogim bolnikom pomagala!

Naša kura je izborna in deluje hitro pri zastarelih, kroničnih slučajih.

Da pridobimo čim več pristašev, smo sklenili, vsakomur, ki nam piše poslati popolnoma brezplačno našo interesantno in poučno razpravo.

Kogar torej mučijo bolečine in kdor se želi teh bolečin hitro, temeljito in brez nevarnosti iznebiti, naj še danes piše na:

AUGUST MÄRZKE, Berlin—Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse Nr. 5., Abt. 24.

Vajenca s popolno šolsko izobrazbo in lepo pisavo sprejme v trgovino mešanega blaga Franjo Golič, Buče pri Kozjem. 1420
Oddam 7 mesecev staro deklico za svojo. = Pekel, Pesnica 181. = Črepinko. 1474

Priporočam vse vrste lovskih, ostrorelnih in flobert pušk, pištol, revolverjev (samokresov, samokresnih in pištolnih nabojev (Patronenhülsen). Zamaški in šibre, skrbno napolnjeni naboji, ter vse ostale lovske potrebščine. Najnovejšo izdelave, montaža daljnogledov in popravilo po ceni in solidno. Zaloge smodnika. Dragotin Čutiča vdova, puškarna, Maribor, Slovenska ulica 18. 1313

krožili francoski indijanski zavezniki Tupinambas, ga potolkli na tla in ga odpeljali seboj v naselbino Uwatti, kjer je bival njih glavar Iperu Wasa. Zdravili so ga ter dobro hranili, da bi ga necega večera med posebnimi obredi ubili ter pojedli. Sploh je bil tedaj običaj pri braziljanskih Indijancih, da so ujete sovražnike požrli.

Cela naselbina se je zbrala krog poglavarja. Ujetnika so pripeljali povitega z motvozi iz slame, katerega so držale ženske in otroci. Pred žrtev se je postavil poglavar s pisano poslikanim kijem. Najprej je tolpo nagovoril v vlogi svečenika. Po govoru, ki je bil pri vsaki pojedini človeškega mesa enak, je ujetnika z enim mahljajem s kijem ubil. Med ženske ter deco je razdelil noge ter roke, drugo so si razdelili ter spekli možje.

Ako obišče ena indijanska vas, pripoveduje Staden, drugo prijateljsko, nesejo seboj pečeno ter kuhano človeško meso, da ga podarijo dobrim sosedom.

Ko se je Staden med Indijanci nekoliko pozdravil, so ga tirali necega večera med tuljenjem ob robek gozda, da bi se tamkaj mastili z njegovim mesom. Baš tedaj, ko je dvignil glavar kii, da bi ga pobil, je pokazal Staden na vzha-

REUMATIZMA

Ail se želite iznebiti protina bolečin v kosteh in išiasa brez nevarnosti?

Za dolge zimске večere
KARL MAYEVI spisi
so najbolj kratkočasni. Izšli do zdaj 3 zv.
po Din 13 v Cirilovi tiskarni Maribor

Predno si nabavite zimsko blago obiščite

Trgovski dom

v Mariboru.

Največja modna trgovina v Sloveniji meri 98½ mtr z 36 velikimi izlozobami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga nudi čudovito nizke cene. KONFEKCIJI plašče od 300 Din naprej kakor tudi vse blago ceneje kot drugod. Modne knjige zastonj. 1899. Modne knjige zastonj.

Največje bogastvo je Vaš vid!

V vsakem oziru se obrnite na

R. BIZJAK-A,

izprašanega koncesijoniranega optika v Mariboru, Gosposka ulica 16

ki Vam edini garantira za strokovnjaško ter solidno postrežbo. Dobavitelj železniški, trgovski bolniški blagajni, splošni bolnici i. t. d. 1835

Kupci **Pozor**

Konfekcijska in manufakturna trgovina Ivan Mastnak, Celje,

Kralja Petra cesta 15

Lastna izdelava perila in oblek ter nudi ugodno priliko, da si nakupi vsakdo po najugodnejši ceni iz prvovrstnega blaga narejena oblačila.

Velika izbira usnjatih sukenj.

Velika zaloga najlepših stofov, hlačevine, blaga za perilo, krojaške potrebščine in razne vrste drugega blaga. 1405

Pohišstvo - Preproge

posteljnina, vložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištvarena tkanina i. t. d. najboljše in najceneje pri

Karlu Preis

Brezplačni ceniki! Maribor, Gosposka ul. 20

VOZNI RED

veljaven od 6. okt. je izšel. Dobi se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in stane

2 Din

Sobo- in trkosilkanje izvršuje po ceni in okusno Franc Ambrožič, Maribor, Grajska ulica 2. 1276

LUNA EKSPORTNA HISA, MARIBOR

Aleksandrova cesta 19

Dobroznana, najboljša in najcenejša tvrdka za nakup galanterije, pletenine, kraškega blaga ter igrač na drobno in debelo. 577

Izvanredna ponudba.

Za deževni letni čas priporočamo, da si nabavite

kožno pelerino za dež

C. O. V. tehta samo 110 gramov, imitacija ribje kože Imm. Odlično se je ta pelerina izkazala, ker ne prepušča mokrote, je komodno zložljiva, kakor majhna žepna beležnica, ki se jo nosi vedno lahko s seboj, ter je nadvse trpežna. Zelo priporočljiva za dame in gospe (tudi za otroke) v dežju in snegu, za izlete in sport.

Reklamna cena s posebno kapuco in etuijem samo 70 Din franko, zacarinjena, poslana po poštne povzetju, 2 kosa 138 Din.

Razpošilja

A. MARIBOR

export, PRAHA XVII. Londýnska 57. (Če ne bi ugajala, jamčimo zameno.) Naslov natančno napisati. 1481

Kmetije

najboljše zameljete seme za bučno olje in prešate v tovarni bučnega olja

J. Hochmüller v Mariboru, južna stran državnega mosta. 1820

Po znižanih cenah prodaja

MACUN ANTON 10

v Mariboru, Gosposka ul.

vso zimsko blago kakor za ženske in moške mantile, in za obleke, barhente, zimske suknje ter raznovrstno blago vse v največji izbiri. 1457

Pazite na vhod ki ima ob straneh ogledala!

LJUDSKA SAMOPOMOČ v Mariboru

sprejme za slučaj smrti in doživetja vse zavarave osebe od 1. do 90. leta in izplača opravičencu od 1000 do največ 53.000 Din na podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo. 1345

Najcenejši vir za urezavanje šip,

kakor prire-zavanje po meri in velika zaloga modernih okvirjev pri Ivan Klančnik, steklarna, Maribor, Slovenska ulica 15 (za Ljubljansko kreditno banko). 1312

jajoči mesec z glasno pripombo: »Ako me ubiješ in požreš, boš občutil ti in tvoji maščevanje meseca!« Teh preroških besed se je ustrašila druhal in ga odvedla nazaj v naselbino.

Drugo jutro je slučajno izbruhnila med Indijanci kužna bolezen. Stadenu se je posrečilo, da je ozdravil nekatere odlične Indijance. Začeli so se ga bati, ga čislali kot čudodelnika in niti na pamet jim ni prišlo, da bi ga bili spekli.

Nemec je prebil med ljudožrci celih deset mesecev. V vsem so ga ubogali, a ljudožrstva jih ni mogel odvaditi. Radi njegovih nastopov se niso lotili človeškega mesa očito, pač pa na skrivaj.

Ker je le hotel proč od divjakov, so ga spremili do kraja ob obali, kjer ga je vzela na krov trgovska ladja in ga pripeljala nazaj v Evropo.

Koj po povratku v domovino se je lotil prvega in natančnega opisa strašnih navad indijanskih plemen, ki so se klatila po pragozdih Brazilije.

Še danes živijo ostanki obeh omenjenih indijanskih plemen in je gotovo značilno dejstvo, da o nekdanji krvoločnosti ni ne duha ne sluha, ampak se pečajo z izdelovanjem rožnih vencev.

Moški, ženske, stari, mladi!

Vam vsem je naša znana PLETARNA za to zimo pripravila veliko izbiro toplih pletenih

102

Vse iz čiste volne in tako po ceni, kakor še dosedaj nobeno leto. Zato pa predno, te reči kupite, si oglejte to

veliko zalogo v pletarni M. VEZJAR

Maribor, Vetrinjska ulica 17

Ste naročili na list „NEDELJA“?

Iz tega vsak teden? prima vsakokratni nedeljski evangelij in vrstno ter druge podane verske štanke, razen tega pa tudi lepo povesti, Otvari naše ljube Gospe in mnoge zgodbe za otroce. Stane mesečno 12-20 Din (letno 24-40 Din). Se danes si naročite Nedeljo po dopisnici na naslov: Uprava NEDELJE, Maribor, Slovniški trg 20.

Brez posebnega obvestila.

Zatisnil je svoje trudne oči za večno ter izdihnil svojo blago dušo moj predobri soprog, oziroma brat, stric in svak gospod

Josip Lasbacher

šolski upravitelj v pokoju, častni član občin Ruše in Smolnik, bivši dolgoletni župan v Rušah, imejtelj reda Sv. Save 5. razreda i. t. d. po dolgem mučeniškem prenašanju trpljenja, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, dne 1. dec. 1929 ob pol 15. uri v 72. letu svoje dobe.

Zemeljske ostanke dragega, nepozabnega pokojnika smo prenesli po slovesnem blagoslovu v hiši žalosti Ruše št. 7 dne 4. decembra 1929 ob pol 15. uri na ruško pokopališče ter jih položili k svojim umrlima hčerkama k večnemu pokoju.

Sv. maša zadušnica se je darovala v četrtek 5. decembra 1929 ob 7. uri v župni cerkvi Matere božje v Rušah.

Ruše, dne 2. decembra 1929.

1493

Antonija Lasbacher, roj. Fujs, soproga.

Najboljši nakup za božič

pristno češko in tirolsko blago, posteljne in flanel odeje po tovarniških cenah

pri

Janeš & Hrovat, Maribor

Kralja Petra trg št. 9.

1492

Vabilo k občenemu zboru Zadrुžne Samopomoči v Mariboru, kateri se vrši v **ponedeljek (dne 16. decembra ob 6. uri zvečer** v pisarni Miklošičeva cesta 2. Dnevni red: 1. Poročilo predlagateljev; 2. Volitev načelstva; 3. Volitev računskih pregledovalcev.

Oznanilo. Dne 16. decembra tega leta se bo vršila prisilna dražba posestva gospoda Ilija Predoviča, posetnika v Framu, šte. 123 in sicer: a) **Ob 9. uri v Framu** sledečih partij: Gosposke hiše v Framu, viničarij h. št. 120, 121, 123 ter travnikov, pašnikov, njiv, vrta, vinograda, gozda ter lopice, dalje travnika in pašnika ter travnika, njive in gozda; k

tej partiji spada tudi prav mnogo pritoklin ter znaša najmanjši ponudek za to partijo Din 419.743.— **Druga partija** obstoji iz travnika parcele 721 z najnižjim ponudkom Din 11.808.— **Tretja partija** obstoji iz travnikov z najmanjšim ponudkom Din 21.820.— **Četrta partija** obstoji iz hiše v Framu šte. 10 s skladiščem in travnikom tez znaša naj-

manjši ponudek Din 51.220.— b) **Ob 13. uri v občini Morje** pašnika in njiv z najmanjšim ponudkom Din 14.748.— ter njive z najmanjšim ponudkom Din 1.654.— Natančneje pojasnila pri odvetniku dr. Kimovcu, Sodna ulica šte. 14. ozir. na okrajni sodnji v Mariboru, soba št. 25. — Maribor, dne 29. novembra 1929. 1485

Specialiteta :

Otroške nogavice
Ženske nogavice
Moške nogavice

L. PUTAN, Celje

Ustanovljeno leta 1898

Lepo in trpežno zimsko blago

za obleke kupite najcenejše v

manufakturni trgovini

Srečko Pihlar1219 **Maribor**

Gosposka ulica 5

Kupujem

f i ž o l

suhe gobe, orehe, kuhano maslo, suhe slive, priporočam vedno sveže žgano kavo, čaj, konjak, rum in drugo špicerijo ter vsakovrstne okove, železnino ter kuhinjsko posodo

JOSIP JAGODIČ,
CELJE, GLAVNI TRG. 1425

USNJE

in čevljarske potrebščine, kakor tudi vsakovrstne gornje dele čevljev

kupite najboljše in najceneje pri trgovina z usnjem **Vaclav Vošinek, Maribor, Koroška c. 13**

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA! Ustan. l. 1904.

RILNE PASE

trebušne obveze, proti višjemu trebuhu, potujočim ledvicam in znižanju želodca, gumijevе nogavice in obveze na krčne žile.

Umetne noge in roke, korsete, bergle, podloge za ploske noge, suspensorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana tvrdka po zelo nizkih cenah. 121

Franc Podgoršek naslednik FRANC BELA, bandažist, MARIBOR, Slovenska ulica 7.

Pismena naročila se točno izvršujejo ter pošiljajo po povzetju.

Samo do božiča zastonj svileni robci!

dobite pri nakupu za D 500 v vrednosti pri

I. TRPIN, Glavni trg št. 15

in v

„Tekstilnem bazarju“ **Vetrinjska ul. 15**

Tam se dobi vsakovrstno sukno, platno, baržun, svila itd. po jako nizkih cenah.

Oglejte si pred nakupom. 676

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru**Gosposka ulica**

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja. 1

nobenega rentnega davka

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lasni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Dooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije

171

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1930,
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“
je najstarejši slovenski koledar, ki
je bil že od naših pradedov naj-
bolj upoštevan in je še danes naj-
bolj obražtan.

V „Veliki Pratici“ najde vse, kar člo-
vek potrebuje vsak dan: Katoliški ko-
ledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi,
vremenski in dnevnimi znamenji; —
solčne in lunine mrke; — lunine spre-
membe; — koledar za pravoslavne in
protestante; — pošne določbe za Jugo-
slavijo; lestvice za koike na menice, po-
botnice, kupne pogodbe in račune; —
konzulate tujih držav v Ljubljani in Za-
grebu; vse sejne na Kranjskem, Koroš-
kem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju
in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu
brejosti živine; — tebelo hektarov v
oralih; — popis vseh važnih domačin in
tujih dolgov v preteklem letu; — tabele
za računanje obresti; — življenjepise
važnih in odločilnih oseb s slikami; —
oznanila predmetov, ki jih rabi kmeto-
valec in žena v hiši.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh
večjih trgovinah in se lahko naroči tudi
pismeno pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani.

1188

Suhe gobe
fižol
orehe

1841

in druge pridel-
ke plačuje
najbolje

Sever & Komp.,
Ljubljana

Za zimo vsakovrstno blago in vse potrebščine
v veliki izbiri najugodnejše v trgovini F.
Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Nakup
jajc, masla, putra, suhih gob, vinskega
karnna, fižola ter vseh poljskih pridelkov.
Zamenjava pšenice za mokol Zamenjava
bučnic in solnične za prvovrstno bučno
olje. 1890

FRAN STRUPI, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode,
svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevezma
vsakoršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

2

Na drobno in na debelo.

Oglašujte

v Slov. Go-
spodarju.

Prvovrstna glazbila direktno iz
TOVARNE
oziroma tovarniškega skladišča.

Veliki
ilustrovani

CENIK

dobite zastoj!

Naročite ga od največje odpreme tvrdke glazbil v Jugoslaviji:

MEINEL I HEROLD
tovarna glazbil, gramofonov in harmonik

podružnica MARIBOR, br. 106-B

1159

Violine	od Din 95.— napr.
Tamburice	od Din 98.— napr.
Mandoline	od Din 136.— napr.
Trube	od Din 505.— napr.
Gramofoni	od Din 345.— napr.
Roč. harmonike	od Din 85.— napr.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog zna-
ša nad Din 75.000.000.—.
Posojila na vknjižbo, po-
rošivo ter zastavo pod
najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000
članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni in invalidni davek
plačuje posojilnica iz svo-
jega in ga ne odteguje
vlagateljem.